

Korin Egataa Ripia Agaa

Pol pirisa raburi Korin-ri ora adaa adaare meda aasa. Gore mo Grik su-parare Korin adaare robo Akaia su robo re-para aasa. Pol nipuri ora riri-nane mo Korin su-para Yesuna agaa lakene aa pirisa. Goa pua go su-para lotu ada marekaasa. Pol-me nimu gimoa su meda-nane kogono pisa raburi Korin onaa-repaana lotu ada-para kedaa adaapu rekesa. Goa pea-daa go kedaanu waria nimu epe kone kanalo go pepa Polo-me tu repaasa.

Pol-me kone kedaa waru misa. Ake pea-daa? Mo Korin su-para pirisimi Kristen ruru onaana kone rulae yae o yaatalo pirisimi. Goa pua Pol-me nimuna epe kone o tea lo kone-daa waru isa. Repaayame epe redepone ae ratapena agaa sa. Onaame Gote-na Spirit-mi nimuna pora pamirupa namaredepo yaaina teme rabu epea kedaa madaa page agaa sa. Lotu-na epe ae-para Holi Spirit-mi Kristen-nu kata oyae-anu madaa page agaa sa. Ome onaanu wala rekalimi-na page agaa sa.

Go yae rayome Korin onaa kedaa kasa. Pol-me nimu Gote-na raana makuaainalo nimu epe agaa lakesa. Kristen adaapumi raana omeme agaare sapta 13 madaa ia. Go robo madaare yago raana omape aere Gote-me ora riri-nane nipuna onaanu kata sa.

Robonu gupa adamina:

Pol-me Korin onaa-para epe-rupa piralepape sa
 (1.1-9)
 Korin lotu ada-para onaa epe-rupa napirisimi
 (1.10–4.21)
 Onaanu paake rumape kone lotu ada-para
 pisimi (5.1–7.40)
 Kristen kone ratua remo gimoa lotu teme (8.1–
 11.1)
 Yesu-na pora mogetema (11.2–14.40)
 Yesu wala rekesa-pulu kone rulae onaa page
 rekalmi (15.1–58)
 Kristen onaanumi epe yae Judea onaa kasimi
 (16.1–4)
 Pol nipuna bipa madaa yaade loa agaa garulasa
 (16.5–24)

Pol-me Korin su-para pepa egataa tua rapaasa

¹ Ni Pol-re Gote-me abade Yesu Krais-na aposel kogono aa mapiraatalo yaasa. Ni go pepa talo raburi niaana ame Sostenes-re saa laapo pipa.
² Saa piruare Korin su aaya lotu ada-para kirita pimi onaa nimi-para go pepa tua o taatepa. Go onaanuri Yesu Krais raapu piraminalo Gote-me nipuna ruru mapiraatalo yaasa. Gore nimi-para su rayona page niaana Aa Mudu Yesu Krais-na bi minasaaema rabu gore nimimi Aa Mudu-na bi page minasaaeme. Goa peme-ga nimu rayo-para go pepa tu repaato. ³ Niaana Aapa Gote-para niaana Aa Mudu Yesu Krais-parame nimi epe raba meape kone-para epe kuma pi kone-para nimina robaa-para masaaaina.

Pol-me Gote-para ora pi sa

⁴ Gote-me Yesu Krais mea repaawa nimi epe raba meape kone raapu gisa. Go pisa-pulu go madaare neme oro yaalo Gote-para ora pi to. ⁵ Nimi Krais raapu pirua nipuna kone adaapu misimi. Goa pua nimimi Gote-na agaa-para kone lapo nimina lo robaa-para mea imi. ⁶ Gore neme Krais-na agaa lagisude rabu nimina robaa-para puri paloa mea isimi. ⁷ Goa pea-ga nimimi niaana Aa Mudu Yesu Krais epaliade yapi di adolalo ado pimi. Ado piralimi rabu nimimi Gote-na puri ora rayo muaeme. ⁸ Goa puare Yesu Krais-me nimi puri mapala-mama puare orope Aa Mudu Yesu Krais epaliade yapi di raburi nimimi wae yae meda nasaapiralimi. ⁹ Gote-me abade nimi nipuna Si Yesu Krais niaana Aa Mudu nimi raapu epe-rupa padane-para mapiraasa. Goa pisa-pulu niaame Gote nipuna ki madaa epe-rupa piraminalo nipumi niaa puri mapalaalia.

Lotu ada-para kiritae onaa rado rado rugula pua pirisimi

¹⁰ Nina ame baaninu, neme niaana Aa Mudu Yesu Krais-na bina nimi agaa gupa lagialo-ga nimi rayome agaa padane-rupa tapape. Goa puare nimi rado rado rugula lapa lapapu napiralepape. Nimiri agaa lo kone sua robaa-para kone padane sua piralepape. ¹¹ E, gore nina ame baaninu, mo Kloe ada-para piri onaanumi abade nimi ratu yawo pimilo aba lagiam. ¹² Gore nimi padane laatapumi agaa rado rado lo pimi-daa go madaa lalo. Medaloma niaare ni Pol-na mogea onaanu teme. Medaloma niaare Apolos-na mogea onaanu teme. Medaloma niaare Pita-na teme.

Medaloma niaare Krais-na mogea onaanu teme. ¹³ Gore ake tema pae? Krais mada mea rugula rugula palima-daa go epali yapae? Gore abade ni Polo-me nimi madaa repena polopeane omesu ya? Nimimi ni Pol-na bimi mua baptais misimi yapae? Ora dia yaade. ¹⁴ Nimina ruruna rikiraana Krispus-para Gaius lapore neme baptais kasude pare pa medalomare neme Gote-para pa ora pi sude. ¹⁵ Goa pea-ga nimina onaa medame abade ni Pol-na bi madaa baptais mua nina mogea onaa pi-daa mada nateme. ¹⁶ Gore ora neme Stefanas-na ada-para piri onaa padanere baptais kasu pare pa onaa medalomare kasu palo gore ni maarea. ¹⁷ Krais-me niri onaa baptais kalanolo namea rapaasa. Dia, nipumi nipuna Epe Agaa onaa rayo-para lakelanolo mea rapaasa. Gore Epe Agaa mogeaayo rabu pa su amaa pirua kone makuaae aanumi temede-rupa nato. Neme go-rupa lape yalore Krais repena polopea madaa omesade pare gona puri rabuaniaatape. Goa palua-daare onaanumi nipuna puri na-adalimi.

Yesuri Gote-na puri

¹⁸ Gore onaa medalomame nimu alupatalo pimi-pulu repena polopeana ome agaare pa maeyae agaa teme. Pare niaa Gote-na wala misade onaanumi repena polopeana agaare ora Gote-na puri tema. ¹⁹ Gore Gote-na agaa i bukmi gupa ta: Gore neme kone makuaae onaanuna kone maoyalua. Neme buk adoa kone adaapu i onaanuna kone page ma-oyaalua. ²⁰ Goa pea-ga kone makuaae onaanumiri ake palimi ya? Aa medalomame kone makuaae aanumiri ake

palimi ya? Go su amaa pa amaa agaame yada yaba aanumiri ake palimi ya? Gote-me go su amaa onaanuna kone rayore ora maeyae konerupa mea waata.

²¹ Goa pea-ga Gote nipuna kone sua oyae rayo waru niminaawa kone gupa masaalua: Pa su amaa onaanumiri nimuna koneme Gote mada na-adola pisimi. Go onaanumi niaame laketema agaare pa makirae agaa kone imi pare go agaare onaa medalomame kone rulaminaloa Gote-me nimu kagaa piraama laama mapiraalia. ²² Gore mo Juda onaanumi lalo: Niaame so yaa-para i puri pane kogono adalimi-daare nena agaa mada kone rulalimi. Pare Grik onaanumi puri waru paloa kone waru i agaana re asapeme. ²³ Pare niaame nimu Yesu aba repena polopea madaa tisimide remaa puri paloa laketema. Go agaamere mo Juda aanu maoyaaya. Go page mo ruru rado onaanumi nimina pa maeyae agaa teme. ²⁴ Pare abade Gote-me yaaloa mapiraasade onaanumiri mo agaana re Krais pia-daa waru ademe. Goa pua Judanu-para apo ruru rado Grik-nupara niaame Krais adema. Krais-re Gote nipuna puri-para nipuna makuaae kone page yaade. ²⁵ Go su amaa onaame goa kone imi: Gote-na kone medalomare o ta kone imi. Go konemere kone makuaae onaa medalomana kone rabuaani-aaya. Go page Gote nipu puri ora napabea teme pare nipuna purimiri su amaa onaanuna puri maoge yaaya.

²⁶ Gore ame baaninu-ya, Gote-me nimi aba yaaloa ipulupa sade madaare kone waru salepape. Goa pisa rabu nimina rikiraanare su amaa onaanumi nimi kone makuaae onaa

kone naisimi. Go page puri pane onaa adaapu napirisimide. Go page Gote-me nimina rikiraana onaa yaaloa mapiraasa rabu mudu onaa adaapu napirua pa onaanu pirisimide. ²⁷ Gore su amaa onaanumi kone sua pa naraa onaanu teme. Goa pea pare Gote-me abade mo makuaae aanu yala mapolatalo pisa-pulu go naraa onaanu yaaloa mapiraasa. Gore su amaa onaanumi puri napabe onaa teme. Goa pea pare Gote-me abade puri pane onaanu yala mapolatalo pisa-pulu go parupa temede puri napabe onaa yaaloa mapiraasa. ²⁸ Goa puare go su amaa onaanumi naraa onaa loa gimoa bi nai onaa temede pare Gote-me yaaloa mapiraasa. Goa pua pa onaanumi epe onaanu temedere Gote-me nimu rabuaniaaya. ²⁹ Nipumi goa pisa pare pa onaa medame nipuna bi Gote-na ini agaa madaa naminaslimi. ³⁰ Gote-me abade nimiri Yesu Krais raapu mapiraainaloa Krais-me ora niaa kone guaaya. Goa pua nipuna ini agaana niaa redepo ne onaanu mapiraainaloa niaa mea esepea Gote-na ruru onaa epe-rupa piruaema. ³¹ Go madaare Gote-na agaa i buk-mi gupa ta: Aa medame pedo pedo paliare go aa nipumi Aa Mudu padane pia-pulu go madaa pedo palia.

2

Abade Pol-me repena polopea madaa onaa agaa lakesa

¹ Nina ame baaninu-ya, abadere ni nimina adaare-para ipua ora Gote-na kudiri pi agaa nimi lagisude. Go rabu neme pa agaa yoloa kone

makuaae aanumi teme-rupa nalagisude. ² Dia, ni nimi raapu pirisu rabu neme Yesu Krais padane madaa kone sua agaa lagisu. Nipu repena polo-pea madaa omesa-daa go agaa lagisude. Go rabu neme pa yae meda madaa kone naisude. ³ Abade nimi raapu pirisude di rabu ni puri napasu. Dia, pare ni paala pururu omoa pisude. ⁴ Goa pua neme su amaa pirua kone makuaae aa-rupa pirua epe agaa nalagisude. Dia, pare Gote-na Holi Spirit-mi puri gisa-daa nimimi kone perekealiminalo ora agaa ria lagisude. ⁵ Neme goa pedere nimimi pa onaana makuaae kone rulae yae madaa kone narulasimide. Dia, pare Gote-na puri madaa kone rulaeme.

Gote-na Holi Spirit-mi niaa epe kone gea

⁶ Ora Gote-na kone mua aba puri pateme aanuri gore nimumi kone waru mua agaa ria pagema. Goa pua nina lakene agaana re go su amaa naia. Dia, go page go su amaa aa muduna makuaae puri madaa dia. Go aa mudu nimuna puri ora alupalia. ⁷ Dia, neme Gote-na kone laketo raburi abade go kudiri pu i konere Gote-me su amaa piri onaanu penaame nawasade. Gote-me su yaa nawarisa rabu nipumi niaa go epe paana puri gulalo managola isa-pulu nipuna makuaae konena re managola adema. ⁸ Gore abade su amaa aa mudunumi go konena re naniminaasimide. Dia-ga nimumi pagola pisimi yaalore niaana epe Aa Mudu repena polo-pea madaa nil-mi mada natula pisimi. ⁹ Go madaare Gote-na agaa i buk-mi gupa ta: Onaa rayome

Gote madaa pedo pu raana omeme-daare Gote-me nimuna epe kone managola sasa. Go konere ora onaa rayome nameme pare onaa rayome Gote madaa kone sua raana omeme go onaanu mealimi. ¹⁰ Go konere nipumi abade kudiri pu isa pare Gote-na Holi Spirit-mi niaa mea waasa. Ora go Holi Spirit-mi oyae rayo adoa Gote-na kone kudiri pu i yaenu page rayo adea. ¹¹ Aa medame pa onaa medana kone na-ademe. Dia, mo aa nipuna konenuri nipuna kone-para niminaaya. ¹² Go-rupare onaa medame Gote-na kone na-ademe. Dia, Gote nipuna konenuri Holi Spirit-mi nipuna kone-para adea. Niaame abade go su amaa piri onaanuna kone namisima. Dia, Gote-na Holi Spirit niaa madaa ipisa rabu misima. Goa pua niaame Gote nipuna mea gi kone rayona re mada niminaaem. ¹³ Goa peaga Gote-na pa ode gi konena re-re niaame pa su amaa onaanumi nalamina. Dia, Holi Spirit-mi abade niaa mogeasa-pulu onaanu Gote-na Holi Spirit nimuna lo robaa-para piame nimu-para epe agaana re mogeaaya.

¹⁴ Pare onaa medaloma Holi Spirit napiralia-daare nimumi Gote-na Holi Spirit-na kone ia-rupa na-ademe. Nimumi go agaa teme rabu ora maeyae agaa teme. Pare onaanu Holi Spirit raapu piralimi-daare go onaanumi agu raapo go agaana re pago niminaaeme. ¹⁵ Holi Spirit onaa raapu pimiri nimumi oyae rayona re mada adoa rumaalimi. Goa peme pare pa su amaa onaanumi Holi Spirit saapiri onaana koso lape agaa mada narumaalimi. ¹⁶ E, gore Gote-na kone naniminaaeme madaare agaa i buk-mi gupa ta:

Gore pa onaa medame Aa Mudu-na kone rayo na-ado kiritea. Pa aa medame nипу agaa mana mada nalaketea yapare niaa Holi Spirit muaema onaanuri Krais-na kone meme.

3

Lotu kogono peme onaanuri Gote-na kogono paeme

¹ Gore ame baaninu-ya, abade neme nimi agaa lagisude rabu nimi Holi Spirit raapu napirisimide. Goa pisimide neme nimi su amaa kone sua piri onaanu lagisude. Nimiri Krais madaa kone rulaawa nogo naaki-rupa pimi.

² Neme abade agaa mana lagisude rabu puri pane eta meda nagisu pare pa adu-rupa gisude. Go raburi nimimi puri pane eta meda nanala pimi. Goa pea pare abia page mada nanalimi.

³ Dia, nimimi su amaa kone saapimi-pulu puri pane eta mada nanalimi. Gore abia page nimimi ame baaninu-para udipa kone sua arere peme. Goa peme rabu go saapimi konere ora su amaa piri onaanuna kone sua abana kone pa saapimi.

⁴ Gore ni kone sua aa medame lalo: Niri Pol raapu pi tua pare wala aa radome lalo: Niri Apolos raapu pi tea. Go konenuri nimimi su amaa piri onaanuna kone rateme.

⁵ Go aa Apolo-para Pol laapore ake palipa ya? Saame nimi kone rulape pora mea waaloa Gote-na raba meape aa lapo pipa. Aa mudumi saa laapo kogono rado gisa-pulu go kogono pulalo pepa. ⁶ Neme abade eta ini wai poasu pare Apolos-me ipa kasa. Goa pisipa pare Gote nипуми go ini maopaasa. ⁷ Gore ini wai poape

onaanu page ipa kateme onaanu page nimuna bi naminasaaema. Dia, Gote nипу padaneme eta maopaaya-pulu go nипу padane ora mudu piruaaya. ⁸ Eta ini wai poaaya onaanu-para ipa kata onaanu-para nimu bi padane-rupa meme. Gote-me onaanuna kogono aba adoa go madaa yoto rado rado gialia. ⁹ Goa pea-ga saare padane-rupa kogono pepa pare nimiri Gote-na maaprupa pimi. Go page nimiri Gote-na ada-rupa pimi.

*Lotu ada-para kogono peme onaanuri nimu
ada warini aa-rupa pimi*

¹⁰ Gote-na odo ni madaa gisa-pulu ni ora epe ada warini aa-rupa pi. Goa puare nemere ada daa aba su aawaama pe. Aa medamere go madaa epa kibu maawa go ada epa pea. Gore go ada epa palimi aanumiri waru adalepape. ¹¹ Gore abade neme nimi-para Krais madaa mogeasude rabu Yesu Krais-re nimina ada daa-rupa mapiraasu. Gore ada daa rado wariape aare meda napia. ¹² Gore onaanumi go ada daa madaa Gote-na kogono pulalo palimiri medalomame puri pane gol-me warini nona pi palimi. Medaloma epe aana silva-me waritimi. Medalomare ora yoto adaape pea aaname waritimi. Goa pea pare onaa medalomame ada daa madaa Gote-na kogono waritimi rabu pa repena-para yagi-para pa kaapu ne ripu palaame page waritimi. ¹³ Go page orope Krais-me onaanuna kogono penaame mea waatea yapi di raburi go kogonona re waru adalia. Go raburi page repena sulaa opalia-ga onaa rayo padane padane laatapu nimuna kogono repena sulaa mada adalimi. Go raburi

kogono epe ta palo o ta pae onaanuna kogonona re adolalo palia. ¹⁴ Go page aa medame nipuna ada go ada daa madaa peare repena sulaa mada naralia-daare go madaa epe yoto mealia. ¹⁵ Goa palia pare aa medana kogono wae ada-rupa paliare go aana yoto alupalia. Go kogono aa nипу epe-rupa piralia pare repena sulaame rapula diaari pi aa-rupa piralia.

Nimiri Gote-na epe ada ria yaade

¹⁶ Gore niaare Gote-na epe lotu ada-rupa pimapulu Holi Spirit-ri niaana lo robaa-para epa pia. ¹⁷ Gore niaa Gote-na epe lotu ada nona piane piramina Gote nipuna lotu adaare ora epe-rupa aaya. Goa pea-ga pa onaa medame Gote-na lotu ada maoyaalia-daare Gote nipumi page go aa tu maomalia.

*Niaame pa su amaa onaanuna bi naminasaam-
ina*

¹⁸ Nimina bipa nimi makiraalimi waru adalepape. Pa aa medame go su amaa yaenu madaa ni waru makuaayo tea-daare go-rupa aba maeyae pia. Goa pua wala kone makuaae mada piralia. ¹⁹ Gote-me go su amaa makuaae kone i onaa rayona makuaae kone rayo tea. Goa pea-pulu Gote-me nimuna kone rabuaaya. Go madaare Gote-na agaa i buk-mi go-rupa ta: Nipumi pa nimuna makuaae koneme nimu malopaalia. ²⁰ Gote-na agaa i buk-mi page goa ta: Aa Mudumi makuaae aanuna kone aba adea: Nipumi aba makuaaya. Oyae rayo aba palua kone imi pare mada napalia.

²¹ Goa pea-ga nimimi pa su amaa piri onaanuna kogono madaa agaa adaapu nalo piralepape. Dia-ga go su amaa i oyae rayore ora nimina mealimina: ²² Ni Pol-para Apolos-para Pita-para go su amaa oyaenu-para epe-rupa pirape yapi di page omape yapi di page abia i yaenu page orope adalimi yaenu page go rayo nimina mealimina. ²³ Nimi Krais-na onaanu pimi. Goa pua Krais nipuri Gote-na mea rapaasade aa pia.

4

Aa mudumi nipuna aposel kogono aanu mapiraasa

¹ Nimimi niaa ademe rabu niaare Krais-na kogono raba meape aanu kone salepape. Niaare Gote-na kudiri pu i agaa suruboa laguaema. Goa pea-ga niaa madaa kone padane salepape. ² Gore kogono surube aa adaame niaa surubape kogono gialiare niaame go kogono pu kiritalima. ³ Gore nimimi page pa onaanumi page su amaa kone sua koso lape agaame nina kogono meaadolalo ko talimiri ora pinawa. Gore neme nina kogono madaa koso lape agaa na-aato. ⁴ Gore neme nina kogono madaa epe kone i pare go kone madaare onaanumi ni epe aa pi-daa mada tea. Dia-ga Aa Mudumi nina kogono adoa ni madaa koso lape agaa tea. ⁵ Goa pea-ga Aa Mudu-na wala epape yapi di aba epaliare nimimi su amaa onaa madaa koso lape agaa aipapulu natapape. Dia, Aa Mudu epalia rabu onaa rayona robaa-para i konere nipumi mua penaame mea waatea. Goa pua Aa mudumi onaa rayona kudiri pi kone adoa penaame mea waatea. Go rabu Gote-me onaa

rayona kone waru adoare epe bi rumaaape kone salia-daare gore mada gialia.

Korin onaanumi nimuna bi minasaasimi

⁶ Ame baaninu-ya, Go agaare Apolos saa madaa pa lagiawade pare go agaare nimimi kone sua go agaana re waru niminaatepape. Go agaare gupa teme: Pora epe-rupa kuralepape lo teme. Goa pua nimimi onaa medana bi narabuaniaata pua medana bi naminasata pipape. ⁷ Gore nimiri aa mudu-rupare aapimi mapiraasa pae? Gore nimina imi oyae rayore Gote-me guaaya. Gore ora pa gisa-ga go agaa-rupare natapape: Niaana go yaenu pa muaema lo natapape.

⁸ E, gore nimiri epe oyaeme ora apo rulatabeade. Go page nimiri oyae rayo sua epe-rupa pimi. Niaa page rabuaniaawa ora adaa amo-rupa aba pimi. Gore odo pia, nina raaname page amope-rupa piralimina kone salo. Goa pua niaa page nimi raapu amo piramina. ⁹ Nemere gupa kone salo: Gote-me abade niaa aposel kogono aanu-para kogono mea gisa rabu niaa ora aapu-nane mea mapiraasa. Goa pua niaare pa onaanuna ini agaana tu maomape onanu pirua su amaa onaa rayo-para ensel-nupara nimumi adabaina tu maomaatalo peme. ¹⁰ Gore niaame Krais madaa agaa mogetema-pulu onaanumi niaare maeyae ne onaanu teme. Goa pea pare nimiri Krais-na kone makuaae onaa-rupa pimi teme. Niaare puri napatema pare nimimi niaa ora puri pane onaanu teme. Pa onaanumi niaana bi rabuaniaaeme pare nimina bi pa minasaaeme. ¹¹ Abade page abia page niaame Krais-na kogono

pema rabu ora reame omoa ipa nalame page omo piruaema. Niaana mamina oyaenu page dia yaade. Nimumi niaa repena unimi taleme. Go page niaa kimisu rado rado-para pamuaema. ¹² Niaana oyae kabape mone mealima-ga niaame kimi kalai pu kogono pu pima. Nimumi niaa-para wae agaa teme rabu niaame wae agaa na-abuloa wala nimu raba mulalo beten lamina. Nimumi niaa-para wae kedaa geme raburi niaame pa ado piruaema. ¹³ Nimumi niaa-para wae ero agaa teme rabu niaame nimu-para pawa epe agaa tema. Niaare ora wae-rupa pima. Niaare aa rayona amulu-rupa piraama ipua abia page gorupa pa pima.

Korin su-para piri onaanumi Pol-na agaa pagesimi

¹⁴ Go agaare neme nimi yala mapolape agaa agu-daa nalalo. Dia, yapare nimi nina nogo naakinu pimi-daa neme odome omoa nimina kone maredepo yaatalo lagialo. ¹⁵ Gore nimumi nimi Krais-na kone mogeteme tisaanuri gupa 10,000 mada pitimi. Goa pea pare nimina Aapa padane-ma pia. Gore neme Epe Agaa nimi piri-para mea ipisu rabu go agaa madaa kone rulasimi-pulu ni padane-ma nimina Aapa-rupa pi ta. ¹⁶ Goa pea-daa ni pora pamualo-rupa nimimi page pamualepape. ¹⁷ Go pora pamualiminalo neme Timoti nimi piri-para mea rapaalua. Gore Timoti-ri ora nina si-rupaga neme raaname omalo. Nipumi Aa Mudu-na kogono waru surubea. Neme Yesu Krais-na kone madaa mogeatalo pe-rupa nipumi nimi go agaa mana wala lagialia. Go agaa manare

neme su rayona Yesuna ruru onaanu go-rupa mogeaayo.

¹⁸ Gore nimina rika-nane piri onaa medalo-mamere agaa rasua ni nimi piri-para naepalua kone imi. ¹⁹ Pare dia-ga Aa mudumi ni nimi piri epono kone salia-daare gore neme aipapulu epalua. Go rabu mo onaanumi agaa mana rasua pa agaa adaapu temere nimununa puri adalua. ²⁰ Gore Gote-me nipuna Surube Suna remaa pa aama agaa lape yae-daa nawarisa. Dia, pare nipuna Surube Suri onaanu nipumi ora puri paloa surubea-ga mo onaana kone adalua. ²¹ Nimimiri ake kone madaa raaname omalimi ya? Nimi piri-para epalua rabu neme agaa rasini onaa aipuyame kudu tulalo epalua palo epe kone adoa pedo pu raana omape kone sua pawa epalua palo nimimi tapape.

5

Ona paake yolala aa paake rumaala pi kone lotu ada-para sapirisimi

¹ Pagalepa. Nimina rikiraanare wae kone sua ona paake rume kone imi-daa neme remaa page. Nimimi ora kone rado meda sua pemega ribaane-para piritalo onaanumi goa napi-pape. Gore nimina aa medame nipuna Aapanaa ore raapu pirua mulalo pea remaa pagawa. ² Goa pea-ga abiare nimimi kone pogati akolo pa saapimi pae? Dia-ga nimimi go wae kone madaa kedaa waru omalepape. Go waea pi aare nimi raapu napirina nipuna rado-nane penaatapape.

³ Gore niri mo pane rado pi pare nina konere nimi piri-para epenato. Goa pea-ga ni page nimi

raapu pima-daa niaana Aa Mudu Yesuna bimi abade go waea pisaaya madaa koso lape agaa lawade. ⁴ Neme aba gupa lawade: Nimimi Gote-na bi minasaatalo kiritalimi rabu niri nimi raapu pi-rupa Aa Mudu Yesuna purimi gupa pipape: ⁵ Go aare nimimi rasua ora Satan kalamina. Goa puare Satan-me go aana yogane mada talia. Goa palia pare Aa Mudu epalia rabu go aa-na kone wasupare Gote raapu kagaa piraama laama palia.

Korin su-para piri onaame waea pi aa ratu rubisimi

⁶ Gore nimimi waea pa adoa pogati kone saapimi-ga gore epea-daa napeme. Go saa agaa aba pageme kone salo: Gore yis ogepusimi bret-re ma-adaa yaalia. ⁷ Goa pea-ga nimimi abana yis-ri gimalepape. Goa pua nimiri kagaa bret yis nai nona pi piralepape. Ni makuaato. Nimiri aba bret yis nai-rupa pimi. Ake pea-daa. Gore Yesu Krais aba ofa-rupa tua kasimi. Nipu sipsirupa Gote re-para miru irape ofa-rupa kasimi. Gore Gote-me mo Israel onaanu esepe rapasapulu niaa ora epe-rupa mapiraasa. ⁸ Goa pea-ga abia eta nalema rabu abana bret ma-adaa yaape yis nanamina. Dia, go abana yaemere pupitagi nape kone-para ona paake rume kone-para mea isa. Niaame eta nalema rabu pa epe bret namina. Go bret-mere ora agaa-para epe pirape kone-para mea isa.

⁹ Pepa rado medare nimi-para abade mea o taasude madaare gupa sude: Nimiri wae paake rume onaanu raapu napiralepape sude. ¹⁰ Gore neme go agaa lagisu rabu go ribaane-para piri onaa rayo gimaliminalo nalagiawade. Dia-ga apo

ona yone aanu aa meda epame omeme onaanu agaa rasimi onaanu pa remonuna bi minasaape onaanu go rayo gimoa palimiri nimimi go pa su amaa page gimoa or asone palimina. ¹¹ Pare go agaana re-re abade neme tisudere gupa: Aa medame ni Krais-na ame baani teme pare nimumi paake aa rumi kone pa sua onaa medana oyaenu adoa epaame omoa pa remonuna bi minasaaeme. Go page nimumi ero agaa loa ipa bia noa maeyaawa oyae paake neme-pulu gonuri nimu raapu eta padane-para nanalepape. ¹²⁻¹³ Gore neme pa amaa-nane aeme onaanu madaa koso teme agaa na-aato. Pare rarane piri onaare Gote nipumi wae yoto katea. Dia, onaa nimina rikiraana pirua Gote-na onaanu koso lape agaa mada tapape. Goa pea-ga Gote-na buk i agaa nagimalepape. Go agaana re-re gupa: Nimina rikiraana pirua waea pi aare mea ratu rubape ta.

6

Krais-na onaanumi nimina ame baani-para koso lape agaa natapape

¹ Gore nimina rikiraana onaa medame ame baani-para arere pua koso lape agaa talo peadaare Gote-na ruru onaanumi go agaa mada pagalimi. Gore pa su amaa pirua koso pagape aame apo agaa rumaaliare ora yala poteme. ² Gore niaa Gote-na ruru onaa niaame su amaa piri onaa rayo madaa koso lape agaa pago rumaalima-pulu nimimi nanimimaateme pae? E, gore mo su amaa piri onaanuna agaa pago rumaalima-pulu akeane nimimi mo oge agaa mada napagoa rumaalimi

yapae? ³ Gore niaame ensel-nuna agaa page pagoa rumaalima-ga go page niminaaeme pae? E, gore nimuna agaa pagoa yoto rumaalimapulu go niaana su amaa agaa oyaeyaenu page rayo ora mada pago surubalima. ⁴ Goa pea-ga nimi apo agaa madaa agaa loa rumaalimi-daare akeane Gote-na ruru napiri onaanu surubena teme? ⁵ Neme nimi yala potemenalo go agaa lagialo. Gore nimina rikiraanare mo niaana ame baaninuna agaa pago rumaape makuaae aa meda dia ta pae? ⁶ Gore nimina ame medame ame rado-para koso lape agaa tea-ga makuaae aanu napimi kone salo. Go rabu kone narulae aanumi apo koso lape agaa pagoa rumaalimi.

⁷ E, gore nimina amenu-para koso lape agaa teme-pulu nimimi maoyaeme. Goa pea-ga nimi madaa wae kedaa epalia pawa adoa piralima. Go rabu nimumi nimina bi rabuaniaalimi rabu akeane koso lape agaa teme pae? ⁸ Yapare nimimi goa peme rabu nimina waea pua ame baaninuna bi rabuaniaaeme.

⁹ Niminaaeme-ga pagalepa. Waea peme onaanuri Gote-na Surube Su mada na-adalimi. Nimuri maeyae onaanu agu pimi: Paake yone onaanupara pa remonuna bi minasaae onaanu-para ona rasini mi aanu-para ona ma-aulaawa aa yago raapu paake ne aanu page Gote-na Surube Su-para na-adalimi. ¹⁰ Go page onaa tua paake ne onaanu-para onaa medana oyaenu epaame omeme onaanu-para ipa bia adaapu noa maeyae onaanu-para ero agaa agaa ne onaanupara epe agaa rasini onaanu-para go rayore Gote-na Surube Su mada na-adalimi. ¹¹ Nimi onaa

medaloma page go piane pirisimi pare Gote-me nimi epe-rupa piraminalo waea mea rubisa. Goa pua nimi Gote raapu ora epe-rupa mea mapiraasa. Gore Aa Mudu-na bi Yesu Krais madaa kone rulasimi-pulu Gote nipuna Holi Spirit-mi nimi maredepo yaawa mapiraasa.

Niaana tore Gote-na Holi Spirit-na ada yaade

¹² Gore onaa medalomame gupa teme: Ora oyae rayore neme mada pe. Gore ora yapare oyae rayome nimi naraba mea. Oyae rayore neme page mada palua pare go yaena mogeape kone rolo-para mada napitua. ¹³ Onaa medalo-mame gupa teme: Eta robaa-para pitia. Go etare robaa-para kirita piralia. Ora teme pare Gote-me lapo rata madia yalia. Gore onaana yoganere paake no mapabaape to yaana kone imi, pare dia. Onaana tore Aa mudumi surubape to yaade. Goa pua Aa Mudu-ri nipuna epe kone robaa-para rulatabenalo pea. ¹⁴ Gote nipuna purimi Aa Mudu matmat-para marekaasa-pulu niaa page go-rupa marekaalia.

¹⁵ Nimina yoganere Krais-na yoganena rugini yaade lore namakuaaeme pae? Gore nimimi goa makuaaeme-ga Krais-na yoganere mua mo paake aa rumi onaana yogane mada nasalepape. Gore ora mada dia yaade. ¹⁶ Pagalepa. Aa medame paake pora pami ona raapu piraliare gore nipuna yogane padane makibumalipi. Go ona aa laapo madaare Gote-me gupa sa: Nipuna yogane lapore padane makibumaepe. ¹⁷ Pare aa medame Aa Mudu mada makibumaliare gore nipuna kone

wasupa-para kone padane sua yogane padane-rupa piralia. ¹⁸ Goa pea-ga nimimi waipi ti kone gimalepape. Wae pupitagi rayore tona amaanane ia pare waipi ti pupitage padanere nimuna to ria maoyaaeme. ¹⁹ Go niminaaeme pare pagalepa. Nimina yoganere Holi Spirit pirape epe ada-rupa pia. Goa pua Gote-me Holi Spirit nimi aba gisa-ga nimina yogane-para pia. Goa pea-pulu nimiri nipuna onaanu pimi. ²⁰ Gore abade Gote-me nimi raba mulalore adaa yotome nimi kabesa. Goa pea-ga nimina yoganeme kogono pua Gote-na bi minasaatepape.

7

Pol-me repaaya aulua pirapena agaa sa

¹ Gore nimimi abade pepa madaa agaa misimide agaare aba lagiano: Aa medame ona narumaaliare gore epeaaliaya pa simide. ² Goa pea pare nimimi ona mu aa pu palimiri gore waipi tape kone nasalimi. Dia, yapare goa peme rabu nimina ona page aa page padane padane laatapu raapu piralima. ³ Goa puare aa-na tore nipuna onana ya-pulu aame nagimalia. Go page oname nipuna tore aanina ya-pulu oname aani nagimalia. ⁴ Onamere nimuna tore nipuna nasurubea. Dia, nipuna aanimi surubea. Goa pea-ga aame page nipuna to nasurubalia. Dia, nipuna oname nipuna aanina to surubalia. ⁵ Nipi aba repaaya pipiri aani ore u patalipi kone salimiri medame dia pi-daa natea. Dia, pare nipimi beten loa kone padane sua ogesi-daa mada pa piralepa tepere mada pa piralepape. Goa pua

oropere nipi wala padane-para u patalepape. Gore nipimi goa napalipiri Satan-me nipi waea mapataalo palia rabu paake nepe kone rado rado sua piralipi. ⁶ Gore nimi-para abia go lagialo remaare ora nimi raba mulalo lagialo. Goa pea pare neme agaa mana loa nimimi rumaatepape pi-daa nalalo. ⁷ Gore nimi onaa rayore ni ona napia-rupa piramina kone i. Yapare abade Gote-me onaa padane padane laatapu epe puri pa kasa. Goa pea-ga aa medamere puri rado meala medamere rado meala pimi-ga aa medalomame ona narumaatalo peme.

⁸ Yapare aanu ona abi narumaae-para onanu aa abi nepe-para ona wasaanu-para gonu madaare neme gupa lagialo: Gore ni agu raapo pi-rupa piralimiri gore epeaalia. ⁹ Yapare nimina kone waru nasurubalimiri gore mada rumaalimina. Gore nimina robaa-para ona meaayo kone sua repena sulaa-rupa iraliare ora o ta-pulu mada rumaalimi.

¹⁰ Gore abade aa pua piri onaanuri go agaa mana apo lagialo-daa. Go agaare Aa mudumi ni lagisa-daa lalo: Onanuri nimina aani nagimalepape. ¹¹ Yapare nimina aani gimalimiri pa pirua aa rado meda napulupape. Gore pawasi wala puare nimina aani raapu kone padane-para sua wala piralepape. Goa pua yapare aanumi page nimina ona wala nagimalepape.

¹² Gore onaa medaloma-para neme agaa gupa lagialo. Go agaare Aa Mudu-na agaa mana dia yapare neme agaa meda lagialo. Gore Krais-na aa meda pirua nipuna ona Gote madaa kone narulalia-daare go ona nipu raapu piritalo

paliare go aame nипу nagimape. ¹³ Go page Krais-na ona medame nipuna aani Gote madaa kone narulalia-daare mo aa nипу raapu piritalore gore mo ona neme nena aani nagimape. ¹⁴ Gore kone narulae aa medare nipuna oreme ora kone rulaaya-pulu oreme go aa Gote raapu epe-rupa mapiraaya. Go page ona meda nипу kone narulaaya pare nipuna aanimi kone rulaaya-pulu go ona Gote raapu epe-rupa mapiruaaya. Gupa-daa dia yaliare gore nimina nogo nakinu ribaane-para piralimi pare abiare epe-rupa pimi. ¹⁵ Yapare aa medame Krais madaa kone narulaawa nipuna ore gimolalo paliare mada gimalia. Goa palia-daare mo kone rulae onaame nipuna rado mada palia. Goa pea-ga Gote-me abade nimi yaasadere rabu nimi epe-rupa mapiraatalo yaasa. ¹⁶ Ne Krais-na onamere nena aani raapu piraliri nипу mada oro yaalo kagaa piraama laama palia palo dia yapae gore ne naniminaaye. Go page ne Krais-na aame ona raapu piraliri oro yaalo kagaa piraama laama palia palo dia yapae ne naniminaaye.

Gote-me niaa go-rupa piralimina kone ia-rupa piramina

¹⁷ Gore lotu-na kirataae piri ona nimi-para lalo. Nimi Aa Mudumi yaasade aa-rupa aeme. Gore nimiri Gote-na onaa pitimi. Neme page agaa mana go-rupa mogeaayo. ¹⁸ Goa pisade-ga abade aa meda nipuna yogane kepene kodo wala napagaa salia. Go page aa meda abade nipuna yogane nakepesa rabu Gote-me nипу yaanaloare gore rekena agaa mogeatalo nipuna yogane mada

nakepeaalia. ¹⁹ Yogane nakepene-para yogane kepene laapore pa yae meda nona pea. Goa pea pare Gote-na agaa mana waru pagoa mogeal-imiri gore ora epeaalia. ²⁰ Gore onaa rayome abade kogono rado pu pirisimi rabu Gote-me niaa yaloare abana kogono pa pu piralimina sa. ²¹ Gore abade ne pa adini kogono-para pirua Gote-me ne yaasare go kogono papena kedaame naomape. Dia, pare go nena adini kogono gimate pora penaame waatea-daare neme go pora rata mea pua esepene aa-rupa mada piraina. ²² Gore aa meda abade pa adini kogono pu pirisa raburi Aa mudumi nипу yaanaloa nипу pupitagi гимоа Aa Mudu-na esepene aa-rupa piruaaya. Goa pea pare Aa Mudumi aa meda yaanaloare nипу оде aa-rupa laariare nипу Krais-na kogono madaa adini aa-rupa piruaaya. ²³ Gote-me abade nimi madaa adaa yoto gua kabesa-ga nimi pa aa medalomana kogono madaa adini aanu-rupa napiralepape. ²⁴ Amenu, niaame kogono rado rado pisima rabu Gote-me yaanaloa go kogono pa pua Gote nипу raapu pa piramina.

Pol-me ogege aanu-para ona inumakuanu agaa lakesa

²⁵ Gore abia neme ona inumakuanu nimi agaa lagialo. Go agaare Aa mudumi agaa mana nalag-isa pare nina kone-para ia agaa lagialo. Abade Aa mudumi ni madaa ora odome omoa ni raba misaga nimimi nina ki madaa pirua agaa pagalepape. ²⁶ Nemere go kone madaare epe ta kone i. Abia go raburi kedaa adaapu epea-ga nimina abade pirisimi-rupa wala go-rupa piralepape. ²⁷ Gore

abade nimina ona raapu pirisipi-rupa abia page ore gimate kone nasalepape. Go page nimimi ona aba namisimi-daare ona meda mealua kone nasalepape. ²⁸ Yapare nimimi ona aba rumaalimi-daare pupitagi nanalimi. Go page oname aa peare go page waea-daa dia. Yapare aba rumaasimide onaanuri go su amaa kedaadadaape muaeme-ga go madaa kone mua agaa lagialo.

²⁹ Amenu go agaana re pagalepa: Gote-me madia yaalia yapi diri abia rudu yaade. Goa peaga ona piri aanuri ona napiri aanu-rupa kone sua Gote-na kogono pipape. ³⁰ Abiare Gote-na kogono go-rupa pipape: Aanu re lo pimi aanuri wala re nalape kogono aanu-rupa piralimi. Aa medaloma pedo waru pi aanu page pedo pu kogono pape aanu-rupa piralimi. Oyae kabe aanumi page oye kaboa nasurube aanu-rupa piralepape. ³¹ Gore aa medalomame go su amaa kogono peme-ga go kogono padane madaa kone nasalepape. Gore go suri perekea ora rado nona piane salia-pulu epe kone sua epe kogono pipape.

³² Nemere oyae adaapumi nimina kone namabebolaaina kone i. Aa medame ona narumaayaga gore nipumi Aa Mudu-na kogono madaa kone waru ia. Gore nipumi Aa Mudumi raaname omenalo kone adenalo pea. ³³ Goa pea pare aame onaa rumaaware go su amaa i yae madaa kone waru ia. Gore nipumi nipuna oname raaname omenalo pea. ³⁴ Goa pua apo aa-rupare nipuna Aa Mudu madaa kone sua kogono pina. Goa pea pare mo inumakua oname Aa Mudu-na kogono madaa kone waru ia. Goa pua nipu

Aa Mudu raapu pirua robaa-para i kone-para nipuna yogane lapo rata epe-rupa surubalua kone ia. Pare mo ona nипу aa pea raburi go su amaa yaenu madaa kone adaapu ia. Gore nipuna aanimi raaname omenalo mo ia kone maopaawa pea. ³⁵ Neme go agaa lalore nimi waru raba minalo lalo. Neme nimi madaa pa rekenanu nasalo. Dia, pare neme nimi oro yaalo epe-rupa pirua Aa Mudu-na kogono paliminalo lagialo.

³⁶ Gore aa meda nipuna remaani nogo abia narumaalia-daare go aare go nogo madaa kone gupa salia: Neme go nogo namealo kone sua robaa-para ora tepe-rupa mo ona rumaatalo palia-daare mada rumaalia. Goa pua rumaalia-daare waea napea nипу pa rumaaina. ³⁷ Goa pea pare aa medame nipuna koneme puri paloa kone sua ona narumaalia-daare go konere epe ta. Goa pea pare nipumi nipuna kone suruboa ona ora narumaalua kone saliare go kone ora epe aalia. ³⁸ Goa pua mo inumakua ona rumaaware go aare epe kone ia. Yapare mo aa medame nipuna ona narumaatalo palia-daare nipumi ora epea palia.

³⁹ Gore ona medana aani pa pirinare go ona nipuna aani mada nagimalia. Goa pea pare nipuna aani omenaloare go ona nипу aa rado polalo palia-daare go nипу mada palia. Goa palia pare nипу Krais-na ruru aa piralia. ⁴⁰ Pare go ona nипу pa piraliare gore nипу raaname waru omalia kone salo. Go madaa kone mealo pare Holi Spirit-mi mogeaata-rupa lagialo.

*Pol-me remo rado rado madaa eta iraeme-daa
agaa lakesa*

¹ Abiare remo ada-para i aana madaa oyae yawoa iritimi-daa go madaa agaa lagialo. Gore niaa rayome kone adaapu ima temere ora lame. Goa pea pare go kone adaapu pa suare rope ipula kone suaeme. Goa pea pare aa medame onaanu madaa pedo pu raana omape kone page salidaare nipumi onaanu puri mapabaalia. ² Gore aa medame neme oyae rayo aba ade kone salidaare nipumi go yae rayona re abi na-ado kiritea. ³ Goa pea pare aa medame Gote madaa pedo pu raaname omalia-daare Gote-me go aa-na kone waru adoaalia.

⁴ Goa pea-ga nimumi eta yawoa remo ada-para i aana madaa miru iritimide madaa pagalepa. Mo aananu ora pa amaa warisimi-ga niminaatepape. Gore Gote padanere ora pia-ga niaame go eta pa namina. ⁵ Gore pa ribaane-para piri onaanumi su amaa-para yaa-para page remo adaapu pia teme. Gore ora pa gotenu asubaanu go-rupa ora adaapu aeme. ⁶ Goa pea pare niaana Aapa Gote padanema pia-daa adoa niminaaem. Nipu oyae rayona re-ga gore niaare ora nipuna onaanu pima. Go page Aa Mudu padanema piare gore ora Yesu Krais pia. Nipumi abade oyae rayo waria nipu raapu meda napia.

⁷ Goa pisa pare niaame niminaawa remo ada-para irisimide eta pa no pima. Goa pea pare onaa medalomame abade remona ada-para aana madaa eta yawesimide. Goa pisa madaa abia page eta go-rupa noare go etare ora remonu madaa miru irinalo kone sua neme. Nimuna

robaa-para i kone ora oma pea-pulu eta go-rupa neme rabu nimuna kone maoyaaya. ⁸ Goa pea pare eta nepe yaeme niaa Gote raapu namea palia-daa niminaaema. Dia-ga niaame go eta nanalimadaare epe-rupa napiralima. Goa pea-ga niaame nalamadaare wae-rupa napiralima. ⁹ Goa pea pare nimimir waru adalepape. Go etare nimimi pa nalimi rabu onaanu medalomame niminaawa kone waru narulaeme. Goa pea-pulu nimina kone adoa rumawa nimimi pupitagi nema kone salimi.

¹⁰ Gore nipi kone waru adaapu i aamere remo ada-para pua eta nalia-daare pa aa medame mada adalia. Goa pua go aana pu robaa-para kone waru narulaawa ne nainalo adalia rabu gore nipumi page remo ada-para irini eta nolalo palia. ¹¹ Gore kone waru narulae aame ne remo ada-para yawe eta nainalo adola pua yaalore ake palia ya? Gore ne kone makuaae aa ya-pulu neme nipi mabebolali-daare omalia. Go aare nena ame Krais-me ne raba mulalo repena polopea madaa omesa. ¹² Gore neme apo eta pa nalidaare nena ame baaninuna robaa-para puri napane kone maoyali. Goa pua neme Krais madaa page waea pali. ¹³ Goa pea-pulu eta nepe yaemere nena ame pupitagi manaaliare neme go eta wala meda oro yaalo nanalua. Dia-ga nina ame nalopoa nipuna kone mabebolaalua-ga go eta ora gimoaayo.

9

Pol-me aposel kogono aanuna kogono madaa agaa mana lakesa

¹ Gore niri moge riaae aa yaalo esepene aa pi. Neme Aa Mudu adesu-pulu nimimi Yesu rataliminalo pe. Goa pua nipu madaa kone rulaliminalo pe. ² Gore onaa medalomamere niri moge riaae aa-daa dia kone sua agaa adaapu teme. Goa peme pare nimimi ni mogea aana kogono ademe. Ni ora aposel kogono aa pi-pulu nimi Aa Mudu raapu piruaeme.

³ Gore onaa medalomame ni rabuaniaatalo agaa teme rabu neme gupa laketo: ⁴ Gore neme aposel kogono pe rabu onaanumi nepe eta mada yoto gialimi pae? ⁵ Go page neme Krais-na kogono painalo onanu-rupa mua pora-nini pamualima ya? Gore moge riaae aa medaloma-para Aa Mudu-na amenu-para Pita page nimumi pisimirupa mada napalima pae? ⁶ Gore Barnabas saa agu raapomere epe agaa mogetepa rabu eta kogono-rupa palipa yapae? ⁷ Dia-ga gore aanu soldia kogono pua nimuna eta mada nakabalimi. Go page aanumi nimuna eta wai poaemega go eta nepe yae mada nalimi. Go page aanumi mena gawa surubeme rabu go gawana adu mada neme. ⁸ Neme pa oyae madaa saa pi agaa padane nalagialo-ga Moses-na rekena agaa pagalepa: ⁹ Gawa mename konape wit rabuaa talialara medalomare nipuna agaa narogaape teme. Go agaare Gote-me mena gawanu padane madaa nata. ¹⁰ Dia, pare apo agaana re niaa madaa page Iagisa. E, gore Moses-me go pepamere niaa madaa page tisa. Go agaana re-re gupa: Aa laapome nipuna kogono rado pua maapu-para medame su awea pare medame eta rata. Goa pua yapare kogono pisipi rabu go aa lapome eta

medaloma mea nolalo kone sua pisipi. ¹¹ Goa pea-ga niaame Holi Spirit-na kone nimina robaa-para wai-rupa poaema-pulu nimina raba meape oyae mema. ¹² Gore aa medalomame nimina oyae gorupa mealimi-daare niaame ora mada mealima. Ora mada mealima pare niaame oyae gialepa natema.

Dia, pare Krais madaa Holi Spirit meme rabu nimi lopalimi lo kedaa nagsima. Niaame niaana kedaa risimade. ¹³ Niminaaeme-ga pagalepa. Aa medalomame epe lotu ada-para kogono peme pare nimumi eta go epe lotu ada-para meme. Go page aa medalomame mo aana reke madaa eta sua epe kaa pi miru iritimi pare go eta medaloma mada neme. ¹⁴ Goa peme pare Aa Muduna agaa mana gupa ta: Aanu medalomame epe agaa laketemere gore onaanumi raba meape yaenu mada abutimi sa.

¹⁵ Pare neme abade apo pora nakurua oyae meda go-rupa namisu. Abia page neme oyae meape go rupa-daa kone nasua pepa taato. Dia-ga ni aba pa omoa pi-ga pa aa medame nina kogono madaa pedo pi agaa mada narabuani-aalia. ¹⁶ Pare neme epe agaa mogetore gore go madaa nina pedo pape yae-daa pare Aa mudumi ni kogono painalo agaa mana lagisa. Goa pea-ga neme epe agaa namogeata pe yaalore gore ni ora kedaame omape kone sula pawa. ¹⁷ Gore nina pa koneme sua go kogono pula pe yaalore gore neme yoto oyae mada mulape. Pare nina koneme page ginalo palua? Dia, Gote-me ni go kogono gisa-pulu ora pa palua. ¹⁸ Goa pea-ga neme ake piane yae mealua ya? Gore neme Epe Agaa mogeto

rabu onaanumi ni oyae gialepa na-aato. Mada toa pare Epe Agaa disaipel kogono pere neme raaname omoa go kone ora nina epe yoto yaade.

Pol-re onaa rayona kogono aa-rupa pirisa

¹⁹ Gore niri pa aa medana kogono madaa adini naaki napi. Dia, pare neme onaa Krais madaa kone rulainalo onaa rayona kogono adini naaki-rupa paayo. ²⁰ Goa pea-ga mo Juda aanu raapu kogono pe rabu ni ora Juda aa-rupa piruaayo. Goa pua neme Juda aanu Krais madaa kone rulaminalo pe. Go rabu neme Moses-na rekena agaana rolo-para napi pare go onaa rayomere rekena agaa waru kurua peme. Nimi rekena agaana rolo-para pimi-daa neme mo onaanu kone rulaliminalo rekena agaa kuritu. ²¹ Go page ruru rado onaanu raapu pi rabu neme nimurupa pirua Juda aanuna rekena agaana rolo-para napisu. Neme goa pe rabu go onaanu kone rulaliminalo pe. Go rabu neme Gote-na rekena agaa nagimi. Dia, neme Krais-na rekena agaana rolo-para pirua mogeaayo. ²² Gore onaa medalomame kone rulae yae robaa-para waru namea imi. Goa pea-ga nimu raapu pirua kone padane sua go onaanu raba mulalo pe. Goa pua neme onaa rayona kone mua neme nimu kagaa piraama laama penaalo kogono rado pua kone rado sua pe. ²³ Go kogono rayo neme pere gore Epe Agaa minasaatalo pe. Go rabu go onaanumi page Epe Agaana puri mada mealimina.

Niaame aipapulu aloma puare epe yoto pua meama

²⁴ Go agaa aba pageme kone salo: Aa rayome aloma pua agiralina peme pare aa padane-mame epe yoto pu mealia. Goa pea-ga nimimi page puri paloa aloma pua kogono waru pua Gote-na epe yoto pua mealima. ²⁵ Gore mo aa medare aloma polalore aba ripiare nipuna yogane puri mapalaatalo pe. Goa pea rabu nipumi pa ramuape yoto mulalo pe. Goa pea pare niaame Gote-na kogono pemare oro yaalo kagaa pirape epe yoto mulalo pema. ²⁶ Goa pea-ga ni agirali talo pe rabu aipapulu redepo ne pora madaa polalore inimini nape. Ni yada pape aa-rupa pi. Goa pua ki doleme tulalore neme ki wage wage nape. ²⁷ Neme naa yogane puri paboa kone surube-pulu neme nina yogane ki mogome tuaayo. Gore neme onaa medaloma go agirali lape pora kurinalo agaa laketo. Goa pea-ga pa onaa medame ne puri napabe temere naa yogane kone laapo puri mapalaayo.

10

Niaa pupitagi noa lopalima waru adamina

¹ Ame baaninu-ya, pagalepa. Gore niaana akuanuri Moses rata mea pisimide remaa madaa niminaatepape. Goa pisimi rabu nimu rayo moaena rolo-para pirisimi-pulu nimu rayo pa pora pua orope ipa Retsi pua kenaasimi yaade. ² Goa pua nimu rayome yaako pi moae rolo-para pirua ipa ini-para kenaama pisimi rabu baptais nona piane misimi. Goa pua Moses raapu pirua baptais nona piane misimi. ³⁻⁴ Goa pua nimu rayo abade Gote-na Holi Spirit-mi kasade eta-para

aana madaa epe i ipa nisimi. Go rabu nimumi aana-para epe i ipa nisimidere ora Krais nimu raapu pamisade. ⁵ Yapare nimuna rikiraana piri onaa adaapuri Gote-me nimu madaa pedo waru napisa-pulu onaa napiri su-para nimuna ronu pa ramuaaina gimisa.

⁶ Go oyae rayore niaa moge riape nona piane adema. Niaame nimuna wae kone adoa niaame wae yae madaa epame naomamina. ⁷ Nimumi remo ada-para aana waria gona bi minasaasimirupa abia goa napami. Gore remonuna bi minasaasimide madaare Gote-na agaa i buk-mi nimu madaa gupa ta: Onaa rayomere ipa eta nolalo pirua wala rekoa mat pabesimi. ⁸ Goa pea-ga niaame onaa paake yolade kone nasamina. Abade nimuna rikiraana onaanumi paake no pisimi rabu yapi padane madaare Gote-me onaa 23,000 tisade. ⁹ Gore niaame Aa Mudu page nako tamina. Abade akuanu medalomame Gote gimisimi rabu paaka waeme nimu nisa rabu omabesimi. ¹⁰ Go page nimimi Gote-para rono omape kone nasalepape. Abade nimuna rikiraana ae onaanumi gupa simi ya-pulu onaa tu maomae ensel-me nimu rayo tu maomasaaya.

¹¹ Gore oyae rayo abade akuanumi pisimide yaenuri onaanu piksa-rupa adenalo pisa. Gore Gote-na agaa i buk-miri niaa agaa mana ginalo tisimi. Abia niaa pima rabu Gote-me go su yaa madia yape diri rudu ta-ga go yae madaa kone samina. ¹² Gore aa medame puri pane kone salia-daare nипу mada lopoa o yalia-ga nипу waru adena. ¹³ Nimi ko tulalo pi konere epalia. Go kone epalia rabu Gote-me nipuna ora agaa nagimalia.

Dia, pare go koneme nimi ko tulalo epalia rabu Gote-me nimi raba mealia-pulu go koneme nimi mada narabuaniaalia. Dia-ga Gote-me nimi puri gialia-daa epe-rupa mada rekalimi. Goa palia-pulu nimi apo ko tape kone mada gimalimi.

Gote-para wae remo lapo rata madaa lotu nalamina

¹⁴ Goa pea-ga nina adami aanu-ya, nimimi remonuna bi naminasaatepape. ¹⁵ Nimi kone waru imi-daa neme go agaa lagialo: Goa pea pare go agaa pagoa nimina kone sua rumaatepa. ¹⁶ Gore niaame puri mulalo kap mua Gote-para ora pi teme. Go raburi Krais-na yaapimi niaa puri gua raba minalo nema. Go bret page ni-aame piribitimia noa nema raburi Krais-na yogane raapu pirua niaa raba minalo nema. ¹⁷ Gore go bret ipa padane ya-pulu niaa onaa rayome go bret ipa padane noa yogane padane ma-aulaaya. ¹⁸ Gore nimimi Juda aanuna kone madaa kone mealepape. Gote-na miru irae aanumi mo aana reke madaa i eta nisimi rabu nimumi Gote raapu pirua nipuna kogono pisimi.

¹⁹ Go agaana re pagalepa. Remo page miru irape yae page ora puri napata. ²⁰ Goa pea-ga mo ribaane-para piri onaanumi eta irua remonu kateme rabu Gote-para napeme. Goa peme-pulu nemere nimi wae remonu raapu padane-para kiratamina kone nai. ²¹ Dia-ga nimiri Aa Mudu-na kap-para wae remona kap lapo rata mudataawa mada nanalimi. Go page Aa Mudu-na reke-para mo wae remonuna reke-para lapo rata pirua eta padane-para mada nanalimi. ²² Gore Aa Mudu

niaa madaa udipa kone inalo peme pae? Niaana purimiri nipuna puri mada maoge yaalia pae? Ora mada dia.

Niaa rayome Gote-na bi minasaamina

²³ Gore oyae rayore niaame mada pulalo pima tema. Ora teme pare go oyae rayore epe yae-daa dia. Oyae rayore niaame mada palima teme pare go oyae rayore niaa raba meape yae-daa dia.

²⁴ Onaa rayome neme pi kogono epealnia kone nasalepape. Dia, pare pa onaanu raba mulalo pema kone sua piralepape.

²⁵ Mo maket-na kabape* oyae rayore mada kaboa pa nalimina. Goa palimi pare nimimi nolallore robaa-para i kone aba na-agaa mealepape.

²⁶ Gore Gote-na buk madaa i agaame gupa ta: Go su yaa rulatabea rayore ora Aa Mudu-na yaade.

²⁷ Pare kone narulae aa medame ne yaateadaare gore nипу raapu eta nalua kone saliri nипуми ne eta ginaloa rayo pa nape. Goa pea pare go eta nalimi madaa kone namealepape. ²⁸ Goa pea pare pa aa medame ne-para go etare remona yaade tea-daare go eta gimape. Gimili rabu go aa-na robaa-para i kone madaa gimalia. ²⁹ Gore

* **10:25:** Juda aanumi raa-para piri arinu pamu asapu tua makirae gote madaa epe kaa pi miru irasimi. Goa puare maket pulalo page mea pisimi. Go agaa madaa Pol-me goa lakesa: Go suna piri yaenumi miru iratembe-pulu niaa Yesuna ruru aanumi page pa nalima sa. Goa pea-ga Gote-re ora pia-ga go yaenumiri Gotena miru iratepape sa. Pol-me 1 Korin 8.1-13-para gupa sa: Go arinu waru adoa nalepape lo lakesa. Goa pua Krais padane kone rulalimiri ora epealnia lo lakesa.

nena robaa-para i kone madaa nalalo pare mo ana kone madaa lalo. Gore nimimi gupa teme kone salo:

Ni eta rayo mada nalua-ga akolo pa onaa radona robaa-para i koneme ni pora mea waatea pae? ³⁰ Gore neme Gote-para ora pi loa eta mea naluare ora epe ta. Goa pea-ga pa onaa radome akea pua rono agaa lagialimi pae?

³¹ Gore nimimi oyae nalimi rabu page kogono rado rado pu piralimi rabu page Gote-na bi minasaatepape. ³² Gore nimimi pora ora epe-rupa ratalepape. Goa palimi rabu mo Juda onaanu-para mo ruru rado onaanu-para mo Gote-na ruru piri onaanu page nimimi nimuna kone namaoyaalimi. ³³ Gore nina kone mogeaatepape: Neme page onaa rayome nina kogono adoa raaname omenalo pe. Neme raba meape kogono nape pare onaa adaapu raba minalo kogono pe. Goa pe rabu Gote-me nimu medaloma oro yaalo kagaa mapiraama laama penaalo kogono pe.

11

¹ Gore ni Krais raapu pirua kogono mogeaayorupa nimimi page go kone sua mogealepape.

Pol-me aalu rigitua beten lape kone madaa agaa lakesa

² Gore nimimi oro yaalo ni madaa kone saabaawa mo neme mogeaayode agaa rayo waru pagoa ratalepape. Goa pua nimina bi page minasaayo. ³ Pare neme nimi pagaliminalo agaa mana gupa lagialo: Ona rayona muduri nimuna aani yaade. Goa puare aa rayona aa mudure

gore Krais yaade. Goa puare Krais-na muduri Gote yaade. ⁴ Goa pea-ga aa medame beten loa Gote-na agaa mogealia rabu nipumi aalu rigitula pea yaalore go aame nipuna Aa Mudu madaa yala mapalia. ⁵ Go page ona medame beten loa Gote-na agaa mogealia rabu aalu narigitula pea yaalore oname nipuna aani yala mapalia. Ona medame goa palia-daare nipuna aalu iri pudiape kone-rupa sua piralia. ⁶ Gore oname nipuna aalu narigitaliare gore nipuna aalu iri rudupu pa pudinawa. Pare oname iri rudupu pudia page rayo pudia rubea page go madaa yala mada potea-ga gore nipuna aalu mada rigitina. ⁷ Aamere Gote-na epe puri pane nona piane aaya-ga go aalu narigitina. Goa pea pare onamere aa ma-adaa yaalia.

⁸ E, gore Gote-me abade ona namua aa warisa. Dia, onare Gote-me aa-na unimi warisa. ⁹ Goa pua Gote-me aa mua ona raba minalo nawarisa. Dia-ga Gote-me aa raba minalo ona warisa. ¹⁰ Goa pea-ga ensel-numi ona ademe-ga oname Gote-na bi minasaalia rabu go onana aanimi nипу surubenalо waata-pulu aalu rigitina.

¹¹ Goa pea pare niaa Aa Mudu raapu piralima rabu ona aa lapo agu raapo mada napiralipina. Dia, pare nипу laapo raba mulalo pirina. ¹² Gore Gote-me aa-na uni mua ona warisa. Goa pisa pare abiare onana yoganeme aa madita. Goa pea pare Gote-re oyaе rayo warisa.

¹³ Go agaare nimina pagoa rumaalima: Onaanumi kiritalimi rabu oname nipuna aalu narigit Gote-para beten teme-daare gore epe kone meme? ¹⁴ Dia-ga onaanumi nimuna kone gupa

imi: Aame aalu iri adaalupe aayare gore yala palia. ¹⁵ Goa pea pare oname aalu iri adaalupe aayare gore nipuna epe pepena pe kone sua pedo pea. Gore abade Gote-me aalu iri adaalupe mapataawa nimuna aalu iri rigitinalo kone raapu mapiraasa. ¹⁶ Pare aa medame go agaa pagoa kone-para arere pali-daare pagalepa: Niaa aposel kogono aanu-para Gote-na lotu ada-pare kiritae onaa medalomame page onana iri rigitape kone madaare agaa rado meda natema.

Korin onaame Aa Mudu-na eta maoyasimi

¹⁷ Gore neme abia nimi agaa mana medaloma lagialua pare nimina bi naminasaato. Gore nimina kiritaeme lotu ada-parare epe kone-daa nasala peme. Dia nimimi wae kone medaloma sala peme. ¹⁸ Go madaare pagalepa: Lotu ada-para kirita pirala peme raburi nimi rumaa pala pua pirueme. Gore neme remaa go pagoa ogesidaa kone rulaayo. ¹⁹ Gore lotu ada-para piri onaanu rumaa pala pua pimi. Goa peme pare nimina rikiraana epe-rupa piri onaanu mada adalimina. ²⁰ Goa peme-pulu nimi rayo go-rupa kiritalimi raburi nimina Aa Mudu-na eta eperupa nanola kiritalimi. ²¹ Gore dia, nimi rayore padane padane laatapumi nimina eta aipapulu neme. Goa peme-pulu medalomare pa reame oma pirina medalomamere ipa bia adaapu noa maeya onaa pimi. ²² Gore ake peme pae? Nimina eta nepe ada meda na-aaya? Goa peme rabu nimimi Gote-na ruru pirape masaa rilaawa naraa onaa pimi-daa yala mapolaalia. Gore neme nimi-parare ake laguaayo ya? Gore palaina nimina

bi minasalua ya? Dia-ga go yae madaare akeane nimina bi mada minaasalua yapae?

Aa Mudu Yesumi nipuna aposel kogono aanu eta ini kasa

(Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20)

²³ Go agaa mana abade nimi lagisudere gore Aa mudumi ni gisa. Go agaa mana pagalepa: Juda aanumi Yesu iaanu-para mea kasa rabu Aa mudumi bret misa. ²⁴ Mua sana Gote-para ora pi loa piribia gupa sa: Go bret-re nina to yogane lapo nimi raba minalo gialo. Nimimi ni madaa kone sua piralepape. ²⁵ Goa pua nimumi go eta nala pirina Yesumi kap ipa wain pirapalae mua padane-rupa goa pisa. Goa pua nipumi lalo: Go kap-para nina yaapi pia-pulu Gote-na kagaa pogatu pirape agaa madaa nina yaapimi nimi mapogataato. Oro yaalo nimimi nalimi rabu ni madaa kone saabaawa nalepape sa. ²⁶ Gore oro yaalo nimimi go bret noare go ipa kap-para pirapalae nalimi rabu Aa mudumi niaa madaa omesade kone mea waateme. Goa paa-mama puare orope Aa Mudu wala epaliade yapi di rabu kiritalima.

*Aa medame Aa Mudu-na eta maoyaaliare nипу
wae yae pa saapiralia*

²⁷ Goa pea-ga abia aa medame wae-rupa pirua go Aa Mudu-na bret mua ipa kap-para pirapalae pa nalia-daare gore Aa Mudu-na to yaapi laapo madaa mao yaawa pupitagi pa saapitia. ²⁸ Goa pea-ga onaa rayo nimina pu robaa waru adoa rumawa go Krais raapu epe-rupa piramina. Goa pua epe-rupa pируаре nimimi go bret-para ipa

mada nalimi. ²⁹ Gore onaa rayome Aa Muduna yoganena re naniminaawa pa amaa eta-rupa nalimi-daare nimuna wae yoto pua mealimi. ³⁰ Gore nimimi eta ini wae-rupa neme-pulu nimina rikiraana onaa adaapu puri mada napaloa yaina omoa medaloma ora omalimi. ³¹ Gore niaame go eta nolalore niaana kone pu robaa waru adoa wae yaenu waru adokaru mua rumaamina. Go rabu Gote-me niaa wae yoto nagialia. ³² Pare niaame goa napalimare Aa Muduri niaana kone adoa nipumi wae yoto go madaa rumaalia. Nipumi go kedaa gialia-ga nipumi su amaa piri onaanu wae yoto rumaalia rabu niaame nameamina.

³³ Goa pea-ga nina ame baaninu-ya, nimi Aa Mudu-na eta nolalo epa kiritalimiri gore nimimi onaa medaloma waru surubalepape. ³⁴ Gore aa padane nипу reame omoa aipapulu nalia-daare nena ada-para nola pope. Goa pu palimi-daare Gote-me nimi wae yoto nagialia.

Agaa ruguni meda iare orope nimi piri epaluade raburi maredepo yaalua.

12

Pol-me Holi Spirit-na puri madaa agaa lakesa

¹ Ame baaninu-ya, nimiri Holi Spirit-na puri adaliminalo lagialo. Go madaare agaa pagalepa.

² Abade nimi Gote-na kepo rarane pirisimide raburi wae omape remonumi nimi makiraawa wae pora-para lamua pisimi. ³ Goa pea-ga waru pagalepa: Gote-na Holi Spirit-mi aa meda pora mea waatea-daare go aame Yesu-para goa napape

mada natea. Go page Holi Spirit piri aa medame Yesuri ora Aa Mudu pia mada tea.

⁴ Holi Spirit-na puriri rado rado ia pare Holi Spirit nipumi rayo guaaya. ⁵ Niaame Aa Muduna kogono pua onaa raba mulalo pemare pora rado rado ia-daa Aa Mudu padane raba mealima. ⁶ Go page kogono pape kone rado rado ia pare gore padane-ma mere onaa rayo kone guaaya. Goa pea-ga onaanumi nipuna kogono rayo mada palimi. ⁷ Holi Spirit-miri nipuna puri onaa rayo padane padane laatapu mea katea-pulu onaanu medaloma raba minalo pea. ⁸ E, gore Holi Spirit-mi aa padane puri mapalainaloa go aame onaanu Gote madaa makuaae kone laketa. Aa medame page go Holi Spirit-mi puri kanaloa oyaenuna re adoa onaanu laketea. ⁹ Go Holi Spirit padanemame aa meda puri pane kone rulape kone kata. Goa pua go Holi Spirit-mi aa meda puri kanaloa yaina ome onaanu mada marekaalia. ¹⁰ Holi Spirit-mi puri gupa guaaya: Aa medamere puri pane kogono pape puri meme. Medamere Gote-na epe agaa lakelape puri meme. Medamere puri adoa gupa mada laketea: Go puriri ora Holi Spirit-na puri yapalo mo puri wae remonuna puri yapalo mada laketea. Aa medamere puri mua nipumi abade napage adaa agaa rado mada pagalia. Aa medamere puri mua aba napage adaa agaa radona re mada laketea. ¹¹ Go-rupa puri muare Holi Spirit padaneme-ga go kogono rayo mea rumaaya. Nipuna kone sua onaanu puri rado rado kalaama pea.

Niaa rayore yogane padane yapare rado rado

ma-aulaawa pima

¹² Krais-na tore yogane rado rado-rupa aaya. Go-rupare niaa to yogane padane pirua yapare rugi rado ia. Goa pua Krais-ri ora niaana to yogane padane-rupa pia. ¹³ Goa pea-ga niaa rayome Holi Spirit padane misima rabu baptais mua padane ma-aulaaya-daa pima. Niaa Juda aanu-para Grik aanu-para esepene aanu-para kogonome adini aanu-para go Holi Spirit padane mua padane-rupa pima.

¹⁴ Gore niaana to yogane madaa aaya rugiri ora rado rado aaya. ¹⁵ Goa pua nipumi gupa pa tea: Niri ki-daa dia-ga niri to yoganena rugini-daa dia. Go aa-na aare nипу ni tona mada napi teare pinawa-ga nипу yoganena rugi pa aalia. ¹⁶ Go page aaneme gupa lalo: Niri ini-daa dia ya-pulu niri to yoganena rugini-daa dia. Goa tea pare aanere nипу yoganena rugini pa aalia. ¹⁷ Gore yogane rayore ini yaalare akeane agaa mada pagalima ya? Go page yogane rayore ini padane yaalore akea pua mada kaa mealima ya? ¹⁸ Yapare yoganere go-rupadaa dia. Abade Gote-me nipuna raana koneme yoganena rugini padane padane laatapu maasa. ¹⁹ Gore yogane to rayona rugini padane-rupa agu yaalore gore ora to yogane-rupa na-aalia. ²⁰ Pare go-rupadaa dia. Yoganena rugini rado rado aaya pare ora yogane padane-rupa agu aaya. Go piane Gote-me kone rado rado gisa pare niaa rayo nipuna yogane padane-rupa piruaema.

²¹ Goa pea pare inimi ki-para gupa mada nalaketea: Neme ni mada naraba muaye-ga

rubalua tea. Go page aalumi aa-para gupa mada nalaketea: Neme ni naraba muaye-ga rubalua. ²² Go rupa-daa dia, yapare niaame niaana yogane rugini meda puri napata kone ima pare go dia yaliare ora omalima. ²³ Gore niaame niaana to yoganena rugini medaloma madaa yala potema pare medaloma waru suruboa medaloma nasurubema. ²⁴ Goa pema pare mo epe yoganena rugini medalomare go-rupa nasurubema. Goa pea pare Gote-me yogane rugininu rayo makibumaawa warisa. Go rabu ora epe rugini-daa dia kone ima pare nipumi go ruginu epe kogono kasa. ²⁵ Nipumi goa pea-pulu yogane madaare ruginina robo-rupa na-aaya. Dia-ga padaneme meda narabuniaaya pare padane-rupa surubolalo aaya. ²⁶ Goa pea-pulu yoganena rugini padane kedaa pea raburi gore yogane rayo page kedaa pea. Gore yogane rugini medame pedo mealiare yogane rayo page pedo mealimi.

²⁷ Goa pea-ga nimiri Krais-na yogane padane-rupa aeme pare rugini rado rado pimi-ga Gote-me kogono rado kalo kiritea. ²⁸ Goa pua lotu ada-para Gote-me onaa medaloma gupiane mapiraasa: Aba ripia aposel onaanu wala laapore Gote-na agaa lakene aa onaanu wala repore tisaanu mapiraasa. Walare nipumi yaina maperekeape onaanu raba meape onaanu nipuna kogono surubape onaanu adaa agaa rado lakene lape onaanu mapiraaya. ²⁹ Gore nipumi aposel kogono aanu padane agaa lakene aanu padane tisaanu padane-rupa mapiraaya? Go page nipumi onaa rayo napiaa kogono pinalo

puri nakata? ³⁰ Go page nipumi onaa rayore yaina ome onaa maperekeape puri nakata? Go page nipumi onaa rayo adaa agaa rado laminational puri nakata. Go page nipumi onaa rayo agaa radonuna re mada perekenalo puri nakata. ³¹ Goa pisa-ga nimimi kone waru sua ora aa muduna agaa puri mulalo pipape. Goa pea pare abiare go kone madaare neme nimi ora epe pora meda abia mea waatoa.

13

Pedo pu raana omema kone

¹ Gore neme onaanuna adaa agaanu-para so ensel-nuna agaa page laketo-pulu go puri mada dia. Dia-ga neme onaa medaloma madaa pedo pu raana naomaluare neme apo lage agaare pa beronu-rupa tape. Goa pua ru-para yadaa napiri repena lai-rupa tape. ² Gore neme puri mua Gote-na agaa epe-rupa mogealua page makuaae kone lapedepealua. Go page Gote-na kudiri pi kone rayo niminaalua page gore go rayo ado kiritalua. Gore neme apo puri mua mo kone rayo palua pare neme onaanu madaa pedo pu raaname naomaluare mo pe kogono pa amaa palua. Gore neme kone waru rulata pe yaalore neme apo rudunu rekaoa pogola pu mada toa. Goa pea pare neme onaanu madaa pedo pu raaname naomaluare niri pa wae aa-rupa piralua. ³ Gore neme oyae onaa naraanu rumaaawa kaato-pulu nina yogane repena sulaa-para renalo pula pe yaalore go koneme ni naraba mealia. Dia-ga neme onaanu-para pedo pu raaname naomaluare go kone ora omaapaaya.

⁴ Niaame pedo pu raana omape kone salima-daare niaa pawa pirua onaanu raba mualima. Go kone suare niaame onaanu rayo-para udipa kone nasu rope pape kone nasu niaana bi nam-inasaamina. ⁵ Gore pedo pu raana omape kone salima-daare onaanuna kone nabebolaawa oyaenu madaa epame omape kone nasamina. Goa pua ratu nayawo onaanu raapu waea pemede kone nasaba piramina. ⁶ Pedo pu raana omape kone salima-daare wae kone madaare pedo napema pare ora agaa madaare raaname omema. ⁷ Niaame go epe kone salima-daare oro yaalo kedaa rayo pa ru piralima. Goa puare oro yaalo niaame kone rulaawa Gote madaa ado pirua epe kone sua pawa piramina.

⁸ Gore Gote-me niaa pedo pu raana omea kone ora nadia yaalia. Goa pea pare Gote-na ora agaa lakene aa riare mada dia yalia. Goa pea-ga adaa agaa rado rado temede page dia yalia. Go page niaame makuaae kone adaape mada mealima pare go page dia yalia. ⁹ Gore abiare niaame puri mua makuaae kone-para Holi Spirit-na agaa lakene aa-na kogono page ora mada pamina. ¹⁰ Gore orope go puri rayona re epaliade yapi di raburi go abia ogesi pema kogono page alupalia. ¹¹ Apo agaa madaare abade ni oge naaki-rupa pirisu raburi gore oge naakinuna agaa-rupa sude. Go rabu neme nogo naaki kone sua go-rupa niminaawa pisu. Abia ni ora aa ya-pulu neme wala nogo naakinuna kone nasalua. ¹² Gore abia niaame Gote-na puri adema rabu wasupame niaana ini agaa ademade-rupa go-rupa adamina. Goa pea pare orope niaame Gote-na ini agaa-

para adalima rabu waru adola palima. Abiare neme oyaena re ora ogesi ade pare orope nипу adalua rabu oyaе rayona re adalua. Gote-me nina robaa-para rayo adea-rupa kone rayo adalua. ¹³ Gore Gote madaa niaana kone repo ima. Abiare niaame oro yaalo kone rulape kone-para Gote madaa ado surubape kone-para yago lo robaa kalape kone-para go yae repore ora niaa madaa oro yaalo niaa mada salia. Go yapare yaago lo robaa kalape konere ora riri-nane ina lamina.

14

Holi Spirit-na pa gi yae medana agaa medaloma

¹ Goa pea-ga nimimi pedo pu raaname omape kone waru mua piralepape. Nimimi kone waru sua Holi Spirit-na puri mulalo piralepape. Goa palimi rabu aba ripia Gote-na ora agaa lakene aa pirape puri aba mealepa. ² Gore aa medame aba napage adaa agaa rado teare gore nipumi onaanu-para agaa nalaketea. Dia-ga onaanumi nipuna agaa napageme-pulu nipumi Gote padane laketa. Goa puare nimumi Holi Spirit-na puri mua kudiri pu i agaana re lapedepe ta. ³ Pare aa medame Gote-na epe agaa laketeare nipumi onaanu raba mua nimu puri mapalaawa epe kuma pi kone mea katea. ⁴ Goa pea pare aa meda napage adaa agaa rado tea rabu nipuna pu robaa puri mapalaalia. Goa pea pare aa meda nipumi Gote-na agaa laketa rabu nipumi mo Yesuna ruru onaa rayona robaa-para puri mapalaalia. ⁵ Gore nimi rayome adaa agaa rado

naniminaawa teme-daare ora epe ta kone salo. Goa pea pare nimi rayome Gote-na agaa lakete-mere go puri ora epe ta kone salo. Gore aa medame adaa agaa rado naniminaawa tea rabu aa radome go agaa naperekealia-daare go kone-mere mo Yesuna ruru onaanu naraba meme. Goa puare aa medame adaa agaa rado naniminaawa tea-daare epe ta pare aa medame Gote-na agaa laketea-daare nipumi epe puri mapalape kogono pea. ⁶ Gore ame baaninu, nimi napagape adaa agaa rado epa tea pare naperekeayo lagialua-daare gore nimimi akepu pagalimi yapae? Go agaamere nimi akepu mada raba mealua ya? Nimi raba mulalore Gote-me ni waalape agaa-para Gote-na agaa lapedepeape agaa-para nimi mogeape agaanu-para lariaalua.

Niaame adaa agaame Gote-na agaa lakelamina

⁷ Gore onaanumi pa kudu-para gitapara go yaenu page padane go-rupa agu-ga nipuna agaa madaa malaalimi. Gore onaa medalomame go yaenuna agaa waru napagalimiri yaasanu waru nateme. ⁸ Go page soldia aa medame berome agaa waru nalalia-daare gore aapimi yada oy-aenu managola pirita pea pae? ⁹ Nimi page go-rupa nimimi pa adaa agaa meda naniminaawa ta peme yaalore onaanumiri akea pua go agaana re mada pagalimi ya? Dia, nimimi agaa go-rupa teme-daare po ripumi go agaa ria palia. ¹⁰ Gore ora go su amaa madaare onaanumi adaa agaa rado rado teme. Goa pea pare go adaa agaa rayona re ia. ¹¹ Goa pea pare aa medame adaa agaa tea pare neme go agaana re naniminaaliri

go aa saa lapo ora kimisu aa laapo-rupa piralipa. ¹² Goa pea pare Holi Spirit-na puri mulalo pimi-pulu Yesuna ruru onaanu raba minalo puri mealepape.

¹³ Gore aa meda adaa agaa rado naniminaawa tea-daare gore nipumi puri mua go agaana re mulalo Gote-para beten tea. ¹⁴ Gore neme adaa agaa radome beten toa-daare gore naa kone wasupa page pira palae beten toa. Goa pea pare nina koneme pa nimiminaalua. ¹⁵ Goa pea-ga neme ake a palua ya? Gore naa kone wasupame beten toa pare naa koneme page pa beten toa. Goa puare yaasa toa rabu kone wasupame page koneme page go laapo ratame toa. ¹⁶ Gore nimina kone wasupame agu Gote-para ora pi temedaare akeane pa kiritae aa medalomame go agaa makuaawa ora agaa ta tea ya? Gore nena rado agaa napagalia-pulu go ora agaa mada natea. ¹⁷ Gore nimimi Gote-para ora pi lape beten loa epe-rupa mada teme-daare nimimi mo aa naraba mealimi. ¹⁸ Gore neme adaa agaa rado loaayore neme nimi maoge yaayo. Go madaare neme Gote-para ora pi to. ¹⁹ Goa pea pare onaanumi mo lotu ada-para kiritaawa Gote-na bi minasaaeme rabu neme onaanu mogeatalo adaa agaa waru pagenalo laketaoa. Gore ora agaa ria ya-pulu neme pa bi 5-pela onaanu mada mogealua-daare ora epe ta. Goa pea-pulu akeane pa napage agaa rado loa bi 10,000 onaanu laketaoa ya?

²⁰ Ame baaninu-ya, nimina konere oge nogo naakinuna kone-rupa nasu piralepape. Gore wae yae pape madaare oge nogo naaki-rupa mada

piralepape. Goa pea pare nimina konemere ora onaa-rupa kone su piralepape. ²¹ Gote-na buk madaare kone narulae Juda aanumi Gote-na puri adenalo agaa go-rupa tu isimi: Aa mudumi lalo: Go onaanu-para agaa laketao. Go rabu neme kimisu aanuna agaa radonumi laketao. Go page apo kimisu onaanumi nina agaa laketeme. Goa palua pare go rabu page nina agaa napagoa gimalimi sa. ²² Goa peade-pulu go agaa rado lakene onaanumi Gote madaa kone rulainalo pea. Go kone rulae onaanumi Gote adenalo napea. Dia, pare Gote-na agaa lakene onaanumi Gote adenalo pea. Goa pea-ga kone narulae onaanumi Gote-na adenalo nateme.

²³ Gore kone rulae onaa rayome padane-para kiritaawa adaa agaa rado rado teme-daare go kone ake yapae? Gore kone narulae onaanumi page pa onaanumi page lotu ada ru-nane ora epa odobaawa Gote-na puri na-adenalo gupa teme: Nimuri maeyaenu yana teme. ²⁴ Goa pea pare kiritae onaa rayome Gote-na agaa teme-daare pa onaa meda page kone narulae onaa page epa odobaawa nimina agaa pagalimiri gupa palia. Gore go agaa nipuna robaa-para mea odobaawa nipuna waea mea waatea. Goa puare go pagaliade agaame nipuna wae yae mea rumaalia. ²⁵ Goa puare nipuna robaa-para adokaru mua wala penaame mea salia. Go rabu nipumi Gote-na bi minasaatalo rumu koba palia. Go rabu nipumi gupa lapaalia: Gote-re nimina rikiraana ora epa pia tea.

Lotu kogonore rayo epe-rupa pipape

²⁶ Goa pea-ga ame baaninu-ya, nimimiri akea palimi ya? Nimi kritaawa pimi raburi nimi rayo kogono peme. Aa medamere yaasa temena medamere agaa mogealimina medamere Gote-na agaa penaame mea temena medamere adaa agaa rado temena medame go agaana re mea lagialia. Goa peme rabu go kogono rayome Yesuna ruru onaa raba mulalo peme. ²⁷ Gore aa medaloma kritaawa adaa agaa rado talo palia-daare onaa laapo repome agaa rado mada teme. Goa teme rabu nimu raapu agaa padane-para natapape. Dia, pare padane padane laatapu temenalo onaa rado medamere go agaana re laketea. ²⁸ Goa pea pare go agaana re lakene aa meda napiralia-daare onaa kiritalimi raburi apo agaa rado lape aame pa piralia. Go rabu nipuna Gote raapu agaa padane mada tea. ²⁹ Gore Gote-na agaa lakene aanuri laapo repome teme. Goa teme rabu onaa medalomare agaa pagoa koneme rumaalimi. ³⁰ Goa pea pare aa medame agaa lalaina Gote-me aa meda-para agaa laketea-daare go agaa aba pena lalae aare nipuna agaa loraainaloa tea. ³¹ Go kone madaare nimi rayome padane padane laatapu agaa mada teme. Go rabu onaa rayome kone waru makuaawa puri mapalalimi. ³² Gote-na agaa lakene aanumiri nipuna agaa suruboa laketea.

³³ Go kiritalimi rabu Gote-na konere onaanumiri epe-rupa pina kone ia. Goa pea-pulu Gote-na ruru Yesuna ruru onaa rayo gupa pipape:

³⁴ Gore lotu ada-para kiritalimi raburi onanumi agaa loraawa pawa piralepape. Goa pua Juda aanuna rekena agaame ta-rupa onanumi lotu

ada-para kogono napina. ³⁵ Gore ona medame agaana re pagolalo palimiri nimuna ada-para pirua aani agaa mealepape. Gore oname lotu ada-para kiritae onaanu raapu agaa mana tea-daare ora yalame omalimi. ³⁶ Go agaa madaa kone adaapu saleme-pulu nimiri Gote-na agaana re nimimi mea ipisimi pae? Goa pea-ga nimi abade Gote-me agaa aba lagisa ya?

³⁷ Gore pa aa medame niri Gote-na agaa lakene aa pi kone sua ni Holi Spirit-na puri i kone salia-daare nipumi aba waru niminaalia: Go agaa nimi-para pepa madaa talore gore Aa Mudu-na agaa mana lagialo. ³⁸ Goa pea-ga aa medame go agaa napagaliare nipumi nimi agaa lagialia rabu napagalepape. ³⁹ Ame baaninu, nimimi Gote-na epe agaa lakene aamere nipuna agaa waru suruboa onaanumi adaa agaa rado rado teme rabu Gote-me puri guaaya-pulu nagimalepape. ⁴⁰ Gore nimimi Gote-na bi minasaatalo page lotu lape kogono pulalo peme rabu page epe redepo ne kone sua pipape.

15

Yesuri aba omaa matmat-para wala rekesa

¹ Gore amenu, neme abade nimi-para lag-isude Epe Agaare kone perekea pagalepa. Gore nimi abade go agaa madaa kone rulaawa puri paloa pagaba pimi. ² Go Gote-na epe agaa neme nimi aba mogeasude. Gore pa aama kone narulasimide-ga go epe agaa pago piralepape. Goa pua go agaame nimi oro yaalo kagaa pirape puri gialia.

³ E, gore ora aba go remaa pagoare neme nimi epe agaa gupa lagisude: Krais omesare niaana wae yaenu rayo mea rubatalo omesa. Goa pisa aa-na remaare abade Gote-na buk madaa tisimide. ⁴ Krais omenaloa matmat-para rogaasimi. Abade Gote-na agaa i buk madaa tisimi-rupa yapi repome matmat-para pirua wala rekesa. ⁵ Goa pua Pita-me nипу adenaloa orope aposel 12 page nипу adesimi. ⁶ Goa pua wala orope nipuna disaipel onaa 500 kritaawa pisimi rabu page adesimi. Go onaa adaapupere pimi pare medaloma aba omesimi. ⁷ Goa puare wala orope Jems-me nипу Krais adesa. Goa pua wala orope aposel kogono aa rayome page nипу adesimi.

⁸ Go nimumi aba ado kiritinaloa neme page nипу adesu. Neme adesu pare oge naaki-rupa maditimi pare neme nипу orope adesu. ⁹ E, gore apo aposel kogono aanuna rikiraanare nimumi ni maoge yasimi. Gore abade neme Gote-na ruru onaanu kedaa kalala pisude-pulu neme go epe agaa kurini aposel kogono aa mabebola tisu. ¹⁰ Pare Gote-me ni raba meape kone gisa-pulu ni aposel kogono aa pi. Gore nipumi nipuna raba meape kone pa amaa-daa nagisa. Dia-ga aposel kogono aa medaloma abade kogono puri pane pisimide pare neme kogono kalai pua nimuna kogono maoge yaayo. Yapare nina agu raapoda kogono nepe. Dia, pare Gote-na raba meape kone nina robaa-para saabaawa kogono puaayo. ¹¹ Goa pea pare neme kogono pe rabu page nimumi peme rabu page go epe agaa mogetema. Goa pua nimimi go agaa madaa kone rulaeme.

Gote-me ome onaa rayo wala marekaalia

¹² Gore niaame Krais omoa wala matmat-para rekesa-daa go remaa oro yaalo lagema. Goa pea-ga nimina rikiraana piri onaanumi aba ini adupini onaanuri wala narekalimi temere akeane teme pae? ¹³ Gore ome onaa wala narekalimi yaalore abade Gote-me Krais page mada namarekata pisa. ¹⁴ Gore Krais matmat-para aba narekola pisa yaalore abade Gote-me Krais page mada namarekata pisa. Gore Krais matmat-para aba namarekata pisa yaalore gore niaame epe agaa mada napagola pema. Goa pulu pea yaalore nimimi ake madaa kone rulata peme yapae? ¹⁵ Gore niaame Gote-me Krais matmat-para marekaasa-daa laketema. Gore gupa napula pisa yaalore niaame Gote madaa yaa agaa temalo pisa. Goa pua Gote-me abade Krais namarekaata pisa yaalore Gote-me ome onaanu page namarekaala pisa. ¹⁶ Gore Gote-me ora ome onaa matmat-para namarekaae yaalore gore Gote-me abade Krais page namarekaasade lamina. ¹⁷ Goa puare Gote-me Krais matmat-para namarekata pisa yaalore gore Gote-me nimina wae yae-daa namea rubisa pare nimi pa aama kone ruleme. ¹⁸ Go page Krais namarekata pisa yaalore abade onaa medalomame Krais madaa kone rulaawa omesimi-daare go nimu page ora omoa pa alupalima tapema. ¹⁹ Gore niaame su amaa pirua Krais madaa kone rulaawa orope oro yaalo napirita pema yaalore niaame yalame omoa odo omape kone waru meamina. Gore su amaa piri onaa medaloma odome omalimina pare niaame pa amaa kone rulata pema yaalore

niaa-para odome waru omalima.

20 Yapare go agaa ora ria-daa dia-ga Krais aba omesa-daa Gote-me nипу wala marekaasa. Goa pisa-pulu ome onaa rayona riri-nane nipumi marekealia. Goa pea-ga Gote-me mo ome on-aanu rayo wala orope marekaalia. **21** Gore omape konere aa padane Adam-me abade go kone mua sana su amaa mea ipisa. Goa pisa-ga aa meda Krais-me abade ome onaa wala marekaape kone su amaa mea wasade. **22** Go agaana re gupa: Niaa rayo Adam-na si wanenu-ga niaa pa omalima. Go page niaa Krais raapu abia pima-pulu Gote-me niaa rayo wala marekaalia. **23** Goa pea pare on-aanuna marekaape yapi diri niaa padane padane laatapu rekoare oro yaalo piralima. Aba ripia mupaare Yesu Krais rekoaa pisa-ga wala oropere nипу wala su amaa epaliade yapi di rabu niaa nипuna ruru rayo wala rekalima.

24 Nипу epalia rabu oyae rayo dia yalia. Go rabu aa mudunu-para surube aanu-para go su amaa i puri rayo page ora Gote-na iaanu piralimi-pulu Krais-me mea rubalia. Goa pua nipumi Gote-na surube puri wala nипuna Aapa katea. **25** Gore Krais mudu mapiraawa pirinare Gote-me iaanu rayo marabuaniaawa Krais-na aa rolo-para mapiraalia **26** Go kogono dia naloa Krais-me omape konena puri page iaa-rupa rabuaniaawa madia yalia. **27** Go agaa madaare Gote-na buk-mi gupa ta: Gote-me oyae rayo nипuna aa rolo-para mea salia. Go pepamere oyae rayo tadaa niaame aba pagemade: Gote-me oyae rayo Krais-mi surubenalo ta-pulu Gote nипuna rolo-

para napiralia. ²⁸ Gore Gote-me oyae rayo Kraismi surubenal mea kanaloare mo Siri nipuna Aapana surube yae rolo-para mapiraalia. Goraburi Gote-me oyae rayo nипу padane-mame surubalia.

²⁹ Pare go wala marekaape agaa ora dia yalore onaa medalomame aba ome onaa raba mulalo baptais muaeme-ga akeane peme pae? Gore ora ome aa meda wala narekola peme yaalore gore mo ome onaa raba mulalo baptais akolo muaeme pae? ³⁰ Go page wala marekaape agaa dia yaliare gore akeane niaame radaa nepe kogono oro yaalo palima ya? ³¹ Amenu, neme ora ria lalo. Gore oro yaalo ni tulalo pi kogono pe. Goa pea pare niaana Aa Mudu Yesu Krais raapu pima-pulu neme nimi madaa pedo pua apo agaa lagiawade. ³² Neme abade Efesus su raa-para piri maeyae yana nona piane aanu raapu yada pisu. Goa pisu pare ora ome onaanuri Gote-me wala namarekata pisa yaalore neme akeane go yada pisu ya? Gore aa medalomame gupa ta: Ekeraare niaa omalimapulu palaina eta no ipanu page namina. Gore Gote-me ome onaanu namarekaata pea yaalore apo agaa ora ta pema.

³³ Goa teme pare pa onaanumi niaa gupa makiralimi: Niaa wae aanu raapu pora pamualimade raburi niaana epe kone maoyaalimi. ³⁴ Goa pea ga nimina wae kone gimoa epe redepo ne kone salepape. Nimimi waea wala napihape. Onaa medalomame nimi raapu pirua Gote na-ademe-ga nimu yala mapolatalo lalo.

*Onaanu wala rekalimi rabu yogane ora rado
nona piane mealima*

³⁵ Pare aa medame agaa gupa mealia: Aba ome onaare akea pua wala rekalmi ya? Nimuri yogane ake plane mua wala piralimi yapae? ³⁶ Nimiri maeyae onaanu-ga pagalepa. Repena ininuri su-para poalimi. Goa pea pare aba kaapudaa na-ayaalia-daare gore nippu rado epe-rupa mada naopalia. ³⁷ Go ininuri nimimi poalimi rabu ora opaliade yae-rupadaa dia. Dia, go poape iniri pa wit-na ini-para pa ini radonu page pa suaaya. ³⁸ Gore Gote-me go ini madaa nippuna kone sua pepena kata. Goa pua Gote-me repena ini rado radore nimuna yogane-rupa pepena rado rado kata. ³⁹ Yoganere oyae rayo padane plane agu-daa na-aeme. Dia-ga onaanuna yogane padane-rupa aeme pare yaa yapano yogane rado aaya. Go enana yogane page rado aaya. ⁴⁰ Gore so yaa-para oyae page su amaa oyae page rado aaya. Goa pua so yaa-para ia yaenuna pepenare rado paaya pare go su amaa yaenuna pepena page rado plane aaya. ⁴¹ So naare nippuna pepena rado-rupa pea pare akua page nippuna pepena rado pea. Sogo ubanuna rikiraanare nippuna pepenanu page rado rado pea.

⁴² Go pepena madaare mo ome onaanu wala rekalmi rabu nimuna yogane rado mua piralimi. Goa pua to yogane rogaamee rabu ora aba ramea. Goa pea pare wala marekaalia yoganere ora naramualia. ⁴³ Yogane niaame rogaamea rabu go nippu omapaawa ramea. Goa pea pare yogane wala marekaalia raburi ora epe rado-rupa aawa puri patea. ⁴⁴ Yogane mo rogaemare pa su amaa yogane yapare yogane wala marekaliare ora epe

rado-rupa mua piralima.

Gore go su amaa yogane aema-ga epe rado yogane mua rado-rupa piralima. ⁴⁵ Gote-na agaa ria i buk-mi gupa ta: Ora aba mupaa pirisade aa Adam-re kone wasupa mua epe-rupa pirisa. Goa pisa pare orope pirisade Adam-re nipuna bi Krais tema. Go aare nipuna Holi Spirit-mi onaanu puri gua oro yaalo kagaa piraama laama palia. ⁴⁶ Goa palia pare Gote-na Holi Spirit-mi oro yaalo kagaa pirape kone aba naepea. Dia-ga go su amaa kone dia naloa Holi Spirit-na oro yaalo pirape kone mada epalia. ⁴⁷ Gore mo mupaa pirisade aa Adam-re Gote-me go aa sumi warisa. Goa pisa pare wala laapo pa Adam nona piane aa Krais-re nипу so yaa-para pirua ipisa. ⁴⁸ Gore niaa su amaa pima onaanuri niaa sumi warisade aa-rupa pima. Goa pea pare so yaa-para pua piri onaa rayore so yaa-para pirua ipisade aa pimi. ⁴⁹ Gore abiare niaa go sumi warini onaa pima-ga niaare yogane aema. Goa pea pare orope page so yaa-para pia aa nona piane mada piralima.

⁵⁰ Ame baaninu-ya, neme apo agaana re waru lagialo: Niaame su amaa yogane aema rabu Gote-na Surube Su mada na-adalima. Gore abia ramuape yoganere ora epe naramuape su-daa mada nadia yalia. ⁵¹ Neme epe kudiri pi agaa lagialua-ga waru pagalepa. Niaa rayore ora naomalima pare Gote-me niaa perekea kagaa onaa-rupa mapiraalia ⁵² Orope bero talia rabu aipapulu ari yapa pea-rupa aba ome onaanu rayo wala rekalmi. Goa pua nimu oro yaalo piralimi. Go rabu Gote-me niaa pa piralimade onaanu oro yaalo mapiraalia-pulu niaana yogane

rado-rupa ma-aulaalia. ⁵³ Go rabu niaa naramuape yoganere wala perekere yoa epe-rupa oro yaalo naramuape-rupa aalia. ⁵⁴ E, gore mo aba ramisade yogane rekoaa oro yaalo naramuape yogane ma-aulalia. Goa paliade raburi mo Gote-na buk madaa tisimide agaana re adalima. Go rabu onaanu maomape kone dia yalia-pulu onaanu oro yaalo epe-rupa mada piralimi. Go madaare gupa teme: ⁵⁵ Omape yae nena puri aa-para ia pae? Go omape yaere onaa mabebola tulalo puriri aa-para ia yapae?

⁵⁶ Gore onaanumi pupitagi neme-ga go omape yapi di madaa radaa nepe puri ia. Goa pua mo pupitagi na puriri rekena agaame kaloaaya. ⁵⁷ Goa pea pare niaana Aa Mudu Yesu Krais-me niaa puri mapalaaya-pulu niaame apo pupitagina puri mada rabuaniaaema. Go madaare Gote-para ora pi lamina.

⁵⁸ Goa pea-ga ora nina epe ame baaninu-ya, nimimi puri waru paloa rekoaa paalame naomalepape. Goa pua Aa Mudu-na kogono adaapu waru pipape. Nimimi Aa Mudu-na kogono meda palimiri go kogono na-alupalia.

16

Gote-na ruru onaana krita sae mone

¹ Abiare Gote-na onaa pa krita kalape mone madaare agaa mana lagialo. Neme abade go kogono pinalore Galesia su lotu adanu-para krita onaanu remaa lakesu-ga nimimi page goa pipape. ² Adaa oro raburi onaa rayome oyae mua nimina mone dipialepape. Go sarara madaa

kogono pua muaeme mone-re medaloma waru pagaa salepape. Goa pua orope ni nimi piri-para epaluade rabu mone wala meda nakiritalimina. ³ Orope ni epaluade raburi nimina aa medaloma mapiraatepape. Goa pua neme nimuna pepa kaloa go nimina pa kiritae mone so Jerusalem su-para mea penaatoa. ⁴ Goa palua pare ni page pope yaliare gore nimu raapu palua.

Pol nipu Korin onaa adola pisa

⁵ Gore ni Masedonia su-para aba puare nimi piri wala orope epalua. ⁶ Goa palua pare nimi raapu ogesi-daa pirua ni wala orope su rado-para pora pamualuare nimimi ni raba mealimina. Goa pea pare wae po ripu ipua ipa morope morope lo rekalia-pulu nimi raapu pa adaalupu page piralua palo ni maarea. ⁷ Gore ni Korin su epalua rabu nimi aipapulu na-adalua. Dia, Aa mudumi goa ta pea yaalore nimi raapu adaalupu page piralua. ⁸ Yapare ni Efesus su-para piruare Juda aanuna eta yawe ne Pentikos yapi di ado piralua. ⁹ Go su-parare neme kogono adaapu epe-rupa mada palua pare iaanu adaapu page pa pimi.

¹⁰ Oropere Timoti nimi piri-para epalia-ga nimimi nipu waru surubalepape. Neme Aa Muduna kogono pe-rupa nipumi page pea-ga raba mealepape. ¹¹ Gore aa medalomame Timoti pa aakone sua masaa narilatepape. Dia, nimimi nipu raba mua orope nipu pora-nia epe-rupa lamua pulupape. Goa pua nipuri niaana ame medaloma raapu ni piri-para epalia-pulu neme ado piralua.

12 Abiare niaana ame Apolos madaa agaa remaare gupa lagialo. Neme abade rana adaapu nипу nimi raapu paliminalo lakesu. Goa pisu pare nипу abia popere go kone naia-pulu orope epe yapi teade rabu nипу mada epalia.

Agaa remaa medaloma

13 Nimimi oyae waru adoa kone waru salepape. Goa pua puri pabo aawa paala naomalepape.

14 Nimimi kogono rayo palimi rabu pedo pu raaname omalepape.

15 Gore neme naa adami aa Stefanas page nипуна ona nogo naakinu nimu madaa remaa aba lagisude. Nimumiri mo Akaia su-para Gote madaa kone aba rulasimide. Goa pua nimumi Gote-na ruru onaa raba mulalo kogono waru pisimi. **16** Gore nimimi go piane aa-na kone mogeawa pawa piralimina. Goa puare onaa rayome nimu raapu pirua nimuna kogono epe-rupa pina mogeatepape.

17 Gore Stefanas-para Fortunatus-para Akaikus nimu abade ni piri ipisimi rabu neme raaname waru omoa piruaayo. Gore nimu ni raapu mada naipisimi-pulu nimumi ni raba mu piruaeme. **18** Gore abade nimumi nimina robaa kuma pinalo nimumi page abia goa peme. Goa pea-ga nimimi nimu go piane aau madaa epe kone salepape.

19 Gore Esia su robo-para aaya lotu-para kiritaе onaanumi nimi-para epe-rupa piralepape agaa lo o taatema. Go page Akwila-para Prisila repaayana ada-para epa kiritaeeme onaa rayome Aa Mudu-na bimi madaa epe-rupa piralepape lo o taatema. **20** Gore go-para piri Krais-na onaanu

rayo-para abi patalepape lo o taatema. Nimi padane padane laatapumi nimina ame baaninupara ki mealepape.

²¹ Niri Pol epe-rupa abi piralepape loa apo agaa tua repaato.

²² Pare aa medame Aa Mudu madaa pedo pu raaname naomialia-daare Gote-me nипу wae supara mea lo palia. Gore Aa Mudu ne ora abia ipu kone salo.

²³ Aa Mudu Yesu nipuna epe raba meape kone mealepa. ²⁴ Nimi rayo Yesu Krais-na ruru pimidaa ni pedo pu raana omaluame lalo. Go mada. Ni Pol yaade.

**Gotena Epe Agaa
Portions of Genesis, Ruth, Proverbs, Ecclesiastes, and
The New Testament in the West Kewa Language of
Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples West Kewa long
Niugini**

copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea in cooperation
with Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: West Kewa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

First edition © 1973 The Bible Society in Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020
faa531d0-f958-545a-ad6f-3ea7c18ff313